

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Tiszteld a tisztos ipart!

Cum se vor face clasificările industriaşilor impuşi la patenta fixă

Situația cooperativelor. Instrucțiunile ministerului
de finanțe.

După cum am arătat, lucrările comisiilor anuale de impunere vor începe în cursul lunii Aprilie, în toată țara. Cum anul acesta legea contribuțiilor directe a fost modificată și o bună parte din comerțanții și industriași cari erau impuși după venitul rezultat din scripte sau prin apreciere, vor trece în rândul patentarilor, ministerul de finanțe a precizat normele după care se vor face clasificările, celor cu venituri între 150.000 și 200.000 lei anual.

CUM SE VOR FACE CLASIFICĂRILE

La clasificarea comercianților sau industriașilor se va avea în vedere — în primul rând — constatările organelor fiscale în ce privește situațiunile de fapt și, în al doilea rând, veniturile stabilite în anii precedenți, elemente, care coroborate — unde va fi cazul — vor trebui să ducă la impunerea prin clasificare și la încadrarea în clasele corespunzătoare.

Se va proceda deci, de către administrațiile financiare, de verificarea cazurilor cari urmează să fie impuse prin clasificare, pentru ca să se stabilească, pe baza constatărilor preliminare, situațiunile de fapt și posibilitățile de încadrare în clasele corespunzătoare.

Clasificarea acestor categorii de contribuabili se va face nu numai pe baza declarațiilor lor, ci și din oficiu, în cazurile în care organele fiscale, pe baza constatărilor preliminare, vor găsi că este locul la impunere prin clasificare.

SCUTIREA DE IMPOZITUL COMPLIMENTAR

Impozitele astfel fixate, reprezintă numai partea Statului și aditionalele urmează să fie calculate, în mod distinct, conform instrucțiunilor și dispozițiilor legii, fără calcularea impozitului complementar, întrucât cei impuși prin clasificare sunt scutiți de impozitul complementar.

La calcularea supracotei însă, se va avea în vedere venitul ce va rezulta din înmulțirea cu 10% a impozitului aferent clasei în care a fost încadrat contribuabilul, procedură prevăzută de altfel în dispozițiunile legii contribuțiilor directe.

Toate clasificările — fie cele expirate până la 150.000 lei, fie cele noi până la 300.000 lei — vor fi făcute pe un termen de trei ani, așa că ministerul de finanțe a dat dispozițiuni ca în comisii să fie delegați cei mai pricepuți funcționari, pentru a se evita frustrarea fiscalului sau nedreptățile contribuabililor.

SITUAȚIA COOPERATIVELOR

Deasemenea au fost date dispozițiuni ca societățile cooperative, cari funcționează pe baza legii cooperativei din 1935 — să fie impuse la fel cu firmele particulare, cu scutirile și reducerile prevăzute în legea anunțată, precum și în alte legi speciale.

MUNKAGYI FELÜGYELŐSÉGET ALLITANAK FEL ORADEA-N.

Oradea és Bihar megye eddig az aradi munkügyi felügyelőség körletébe tartozott. Az érdekeltek akciójára a munkügyi miniszter Oradea székhellyel új munkügyi felügyelőséget állít fel, amelynek körletébe fog tartozni Bihar megyén kívül Satu-Mare megye is, amely utóbbi eddig a cluj-i munkügyi felügyelőség körletébe tartozott.

Felkérjük régi, hűséges előfizetőinket, hogy azoknak az iparos kartársaiknak címét, akik még nem kapcsolódtak be lapunk előfizetői közé, közöljék egy nyílt levelezőlapon kiadóhivatalunkkal (Arad, Str. Bratianu 18), hogy számukra szakságunk mutatószámát megküldhessük. — A hazai iparosság érdekeit nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül egyformán védő szaklapunk csak akkor állhat hivatalos magaslátán, ha minden intelligens iparos olvasói közé tartozik.

Csak a tiznél több alkalmazottat tartó munkaadókat kötelezi könyvvezetésre a társadalombiztosítási törvény módosítása

Lapunk múlt számában vezetőhelyen országos érdeklődést keltő cikket közöltünk Gyárfás Elemér dr. tollából. A cikk annak a harcnak részleteit tartalmazta, amellyel a szenátus több tagja, így Oanea liberálpárti és cikkünk írója is, aki magyarpárti szenátor, minden lehetőséget kiakasztott, hogy a kormány visszavonja ezt a törvényjavaslatot, amelyet a társadalombiztosítási törvény módosítása ügyében a parlament elé terjesztett. A harc részben eredménnyel is járt. A súlyos 13-ik szakaszt sikerült töröltetniük a törvénytervezetet kritizáló szenátoroknak és így a társadalombiztosítási törvény módosító intézkedései megszavaztatottak, sőt már törvényerőre is emelkedtek, mert a fent jelzett cikk megjelenése óta a módosítás már a Hivatalos Lapban is megjelent.

A törvény a következő címen jelent meg: **LEGE pentru completarea unor dispozițiuni din legea de unificare a asigurărilor sociale.** (Törvény a társadalombiztosító törvény egyes rendelkezéseinek kiegészítésére.) Megtalálható a Hivatalos Lap folyó évi április másodikán megjelent 77-ik számának 3454—3456-ik oldalain.

Az új törvény első öt szakasza a kikötői munkásokról szól, akiket szintén a betegsegélyző kötelező tagjai közé soroz. Előírja, hogy milyen alapon fizetik az illetéket és hogy azoknak a munkaadó és munkás között. Érdekes intézkedése a 3-ik szakasznak, hogy a kikötői munkások munkaadót a munkabér 3—5 százalékának betegsegélyzői járulékaként való lerovásán és az 1.20 százalékos bal-eseti járulék fizetésén kívül külön 0.80 százalék fizetésére is kötelezi „a betegség első napjaira szóló pénzbeli segélyek fedezésére, amelyeket a betegse-

gélyző pénztár fizet a munkaadók helyett, amennyiben a betegség négy napnál tovább tart.”

Az új törvény első öt szakasza be is fejezi a kikötői munkásokra vonatkozó intézkedéseket, mert ami ezután következik, már a munkásbiztosító intézmény valamennyi érdeklőjére egyformán vonatkozik és általános intézkedéseinek fogva minden egyes munkaadót és munkást egyformán érdekel, miért is ezeket a paragrafusokat részletesebben ismertetjük.

A törvény hatodik szakasza szerint

azok a munkaadók, akiknek tiznél több alkalmazottjuk van, a kereskedelmi törvény által előírt üzleti könyvvezetésre köteleztetnek és tartoznak az alkalmazottaknak kiadott fizetésekéről és rendes regisztrert vezetni.

Az üzleti könyveket és a regisztrert kötelesek a társadalombiztosító tisztviselőinek és felügyelőinek felmutatni, akik erre vonatkozólag a társadalombiztosító igazgatójától az ellenőrzésre felhatalmazást kaptak.

Amennyiben a munkaadók nem vezetnék a fent előírt regisztrerteket, a társadalombiztosításról szóló törvény 104-ik szakaszában megállapított szankciókkal büntetendők, valamint a betegsegélyző illetékek hivatalból állapítottak meg, minden felelősség jogosságát nélkül. Visszaszedés esetén a törvény 103-ik szakaszában megállapított büntetéseket szenvedik el. A törvény elleni kihágások, valamint a betegsegélyzői illetékek megállapítása jegyzőkönyvbe veendő a betegsegélyzőpénztár által delegált hivatalnok vagy ellenőrző szerv által és ezen jegyzőkönyvek teljes bizonyító erővel bírnak, amíg az, aki ellen a jegyzőkönyvet felvették, be nem igazol.

ja a büntető hatóságok előtt, hogy az hamis adatokat tartalmaz.

7-ik szakasz. A társadalombiztosító törvény által megállapított valamennyi szankció vonatkoztatható az ezen törvény-módosításban foglalt munkaadókra is, tekintet nélkül az általuk foglalkoztatott munkások számára, vagy az általuk használt kőrmennyiségre. A büntetések kivétel a kerületi betegsegélyző igazgatója által foganatosították a központi társadalombiztosító jóváhagyásával, amely ellen a munkásbiztosító ítélkező bizottságához van fellebbezésnek helye. A kivett büntetések a központi betegsegélyző pénztár javára az állami jövedelmek behajtásáról szóló törvény szerint hajtathatók be. Amennyiben a központi társadalombiztosító pénztár úgy találja, hogy a törvény 106-ik szakaszában foglalt büntetőjogi szankciók is alkalmazandók, úgy a törvény 107-ik szakaszának rendelkezéseit fogja alkalmazni.

8. szakasz. Az 1.20%-os hozzájárulás a kifizetett bérék bruttó összege után számítható, beleértve mindennemű természetbeni járandóságot is, amennyiben azok nem alkalmiak, vagy időlegesen.

Jelen törvény 6-ik szakaszának első bekezdésében meghatározott munkaadók, akik nem nyújtják be idejében a fizetési kimutatásokat, vagy nem vallják be a ténylegesen fizetett munkadíjak összegét, a törvény 103-ik szakasza szerint büntetendők.

A büntetési összegek felerészben a kerületi munkásbiztosító pénztárt illetik a visszaélést leplező hivatali szervek jutalmazására, míg a fennmaradó 50 százalék a központi betegsegélyző pénztár hivatalnokait, akik a kivétel megállapításánál közreműködtek.

9-ik szakasz. Kötelező betegsegélyző-biztosítás alá esik mindennemű szállításkor alkalmazott személyzet is, tekintet nélkül az alkalmaztatás minőségére, kivétel képezve a C.F.R. állomások és kikötők személyzete, amely a jelen törvénynek a kikötői munkások részére megállapított rendelkezései alá esik, valamint a falusi fuvarosok, ha gabonát szállítanak, vagy saját céljukat szolgáló faszállítmányokat.

A 10-ik szakasz a kikötők, vámhatóságok, államvasutak és a betegsegélyzőpénztár közötti viszonyt rendezi az ott alkalmazott munkások biztosítására vonatkozólag.

A 11-ik szakasz megállapítja az állami hivatalok és a betegsegélyző pénztár között felmerülő vitás ügyek bírósági illetékességét.

12-ik szakasz. A társadalombiztosítási törvény elleni kihágások miatt benyújtott előterjesztések (contestatie), ha azok összege nem haladja meg az 5000 leit, a betegsegélyző pénztár igazgatósága elé terjesztendő, amely azokat a vételtől számított 15 napon belül köteles elbírálni. Amennyiben az érdekelt fél nincs megelégedve a betegsegélyzőpénztári igazgató által hozott határozattal, a társadalombiztosítási törvény 101. és 102. szakaszaiban megállapított fellebbezési módozatot használhatja fel.

Az 1927. évi január 12-én megjelent társadalombiztosítási törvény 3-ik szakaszában foglalt illetékek, amelyek az iparosok képzési okmányainak kibocsátása fejében fizetendő, úgy az ipari mint a kereskedelmi vállalatokra is vonatkoznak.

SCHOTTEN.

— Wer hat die Armbanduhr erfunden?
— Ein Schotte — weil die nicht gern in die Tasche greifen.

OH, AZ A DEKOLTAZS.

Macera elpanaszolja Ficerának, hogy a felesége súlyosan megbetegedett, 39 fok láza van.

— Hogy történt a dolog? — érdeklődik Ficer.

— A dekoltázs volt az oka mindennek.
— Torokgyulladást kapott?
— Dehogy! Hashártyagyulladást.

BOBBY.

Ein Herr zahlt im Hotel, wirft einen Schilling auf den Tisch und sagt laut:

— Teilen Sie es miteinander.

Bobby hört das, zahlt gleichfalls seine Rechnung, wirft mit der gleichen Geste zehn Groschen auf den Tisch und sagt mit lauter Stimme:

— Multiplizieren Sie das, bitte!

SZERELMI VASAR.

— Ekközöm, angyal, ha a feleségem less, a legkisebb kívánságát is teljesítem.

Az angyal megütődve néz föl:

— És ki teljesíti a nagy kívánságaimat?

A betegsegélyző eltekint a járulékok emelésétől, — mondotta Nistor miniszter

Új rend a bélyegek körül

Bucureşti-ből jelentik: A központi munkásbiztosító az 1937/1938. költségvetési évben is nagyobb szabású építkezési programot akar megvalósítani. Ennek realizálásához szükséges kiadások fedezésére a munkásbiztosító jövedelmeit úgy akarta fokozni, hogy a járulékokat felemeli. A járulékok emelésének kérdésében a központi munkásbiztosító március 28-i és 29-i közgyűlésének kellett döntenie. Eppen ezért gazdasági körök nagy érdeklődéssel várták ezt a közgyűlést.

A járulékok emelése ellen úgy a munkások, mint a munkaadók képviselői egyöntetűen tiltakoztak és azt javasolták, hogy a költségvetés egyensúlyozása érdekében ne a járulékokat emelje, hanem adminisztrációs költségeit csökkentse a munkásbiztosító.

Az egyöntetű tiltakozásra Nistor miniszter a közgyűlésen kijelentette, hogy

a munkásbiztosító eltekint a járulékok emelésétől és a költségvetési egyensúlyt a személyzeti és az anyagi kiadások csökkentése által fogja helyreállítani.

A közgyűlésen ismételtén kifogásolták azt, hogy a munkásbiztosító késedelmesen készíti el költségvetését, amit a vezetőség azzal indokolt, hogy a kerületi pénztárak is késedelemmel terjesztik be a központhoz költségvetéseiket.

A közgyűlés bizottságot delegált, amely tanulmányozni fogja a hétnapos betegszabadság és a nyugdíjfizetés kérdését.

Itt említjük meg, hogy a központi munkásbiztosító határozata értelmében március 31-én érvényüket veszítették az 1936/1937. évi nyomással ellátott munkásbiztosítási bélyegek és inasotthonbélyegek. Ugyanekkor érvényüket veszítették az 1936/1937. felülbélyegzésű inasotthon könyvecskék is. Azok a munkaadók, akiknek még ilyen bélyegük, illetőleg könyvecskéjük van, a bélyegeket március 31-ig, illetve április 30-ig becserélhetik. A becserélés céljából kérelmet kell benyújtani, amelyben fel kell tüntetni a helységet, ahol vásárolták azokat, a vásárlás napját, valamint azt is, hogy miért nem használták fel a bélyegeket.

Egységes árszabályt léptetnek életbe Cluj-on a férfiszabómesterek

Teljes felkészültséggel mennek harcba a cluj-i szabó mesterek az árszakító konfekció-vállalatok káros törekvései ellen.

Nincs meg a kellő érdeklődés a cluj-i szabószövetkezet működése iránt

A cluj-i szabóiparosok szindikátusa vasárnap délelőtt népes gyűlést tartott a volt ipartestület nagytermében. A napirend fő tárgya a szabóipari munkások által beindított bérmozgalom volt. A közgyűlést Corondán György elnök nyitotta meg, azután Weintraub titkár felolvasta a munkások által benyújtott kollektív szerződéstervezetet, melynek a törvényben biztosított pontjait egyhangúlag elfogadták. A fizetésjavításokra vonatkozólag a közgyűlés bizottságot küldött ki, hogy az egységes árszabályt dolgozzon ki, amelynek alapján felvegyék a tárgyalásokat a munkásokkal. Hirsch Izák felszólalásában arra mutatott rá, hogy az különböztesek meg a kisipari munkát a konfekció munkától, mert azzal, hogy a kisiparos műhelyében készített zakóért 800 leit és az elsőosztályú konfekcióért csak 440 leit kérnek, csak elősegítik a kézműipar teljes tönkretételét.

Milos és Kurta szabóiparosok felszólalásai után Király József határozatos beszédében mutatott rá arra, hogy összetartás nélkül semmiféle eredményt nem érhet el a szindikátus és egyben felhívta a szabóiparosok figyelmét arra is, hogy a szövetség csakis azoknak a mestereknek jár el sérelmes és ügyes-bajos dolgaiban, kik tagjai a szindikátusnak. Azt ajánlja, hogy

küldjenek ki bizottságot, amely dolgozzon ki egységes árszabályt és annak alapján vegye fel a tárgyalásokat a munkásokkal.

Gyarmathy Miklós, Szigethy Márton Dénes hozzászól.

lásai után Kun Jenő arra kérte az elnökt, hogy a vitát zárja le és válaszába meg a bizottságot. A közgyűlés Cristea javaslatára a bizottság tagjaiul Jelmárian Gyulát, Lukács Benjaminget, Ajudean Oktáviánt, Gyarmathy Miklóst, Bartalist, Motisant, Haray Bélát és Corondán Györgyöt választották meg.

A napirend második pontjára térve Cristea bejelentette, hogy a szövetkezet részére begyűlt összeget mindenkinek meg fogják téríteni, mert a tagok sem nem fizetik be rendszeresen a jegyzett részvényeket, sem pedig a már kapható áru iránt nem érdeklődnek. Mózes a szövetkezet fenntartása mellett van és javasolja, hogy alkalmazzanak egy embert, aki felkeresi a szabómestereket, bemutatva nekik a szövetkezetnél kapható áruk mintáját. Király József kéri a jelenlevőket, hogy amennyiben megértik a szövetkezet fenntartásának a szükségességét, fizesse be mindenki a részvényeit, hogy talpra lehessen állítani a szövetkezetet. A közgyűlés a felszólalások után a szövetkezet fenntartása mellett foglalt állást és kötelezte az összes tagokat a részvények kifizetésére.

A közgyűlés végén Cucu Stefan felhívta a jelenlevők figyelmét egy újonnan megnyitott konfekcióüzletre, amely az amugyis leromlott kézműipart tönkre fogja tenni és javasolta, hogy a vezetőség tiltakozzék az összes cluj-i szabók nevében és követelje az üzlet feloszlását. A közgyűlés az indítványt elfogadta és utasította a vezetőséget, járjon el ilyen értelemben az illetékes köröknél.

Arad építőiparossága a kontárok és fedezőmesterek ellen

Az Arad-i Építőipari Szindikátus napokban tartott ülésén elhatározta, hogy az arad-i építőiparban veszedelmes arányban elterjedt kontárépítkezések ellen erőteljes akciót indítanak. Minden lehető el fognak követni, hogy a fedezőmesterek garázdálkodását lehetetlenné tegyék. Ebből a célból a hatóságok közreműködésével razziákat fognak tartani. Ha a razziák alkalmával építőipari kontárokat tetten érnek, a munkát azonnal megszüntetik és megindítják a büntető eljárást úgy az építető, mint a kontár, valamint a fedezőmester ellen is. Az új ipartörvény alapján elkobozzák a kontárparaszter számjait, az állásfákat és az építőanyagokat is. A

mozgalom sikerének biztosítása érdekében az Arad-i Építőipari Szindikátus összeköttetésbe lépett a munkaügyi felügyelőséggel, valamint az arad-i munkakamarával is, amelynek részéről Feier L. Stefan, a kisipari szakosztály elnöke vállalta, hogy minden segítséget megad az arad-i építőipar paraszterainak kiirtása érdekében.

Az Arad-i Építőipari Szindikátus figyelmezteti az építető közönséget, hogy megrendeléseiket kizárólag képesítéssel és iparendeléssel rendelkező építő vállalkozónak adják ki, mert ellenkező esetben súlyos anyagi károknak és meghurcoltatásnak tezik ki magukat.

VORTEILE.

— Sie sagten, das Radio hätte auch Vorteile.
— Ja, ich ziehe nämlich eine gesicherte Langweile unsicheren Zerstörungen vor.

Újabb terheket ró a vállalatokra a módosított adótörvény

Csak október 31-ig rendezhetők a régi adótarozások adóbonokkal.

Mit tartalmaz az új fogyasztási adók listája

A Hivatalos Lap április elsejei száma közli az egyenesadótörvény módosításáról szóló törvényt, amely a jelenleg érvényben levő adótörvény 30., 39., 48., 74. és 106. cikkei módosítja.

A módosított 30. cikk a patenta fixát kiterjeszti 200 ezer leig terjedő adóköteles jövedelemig és az eddigi tíz osztály helyett tizenhárom osztályt kreál.

A tiznegyedik osztályba tartozik az 150.001—200.000 leig terjedő adóköteles jövedelem 19.000 lejjes állami adóval.

A 12. osztályba tartozik a 200.001—250.000 leig terjedő adóköteles jövedelem, 25.000 lei állami adóval.

A 18. osztályba tartozik a 250.001—300.000 leig terjedő adóköteles jövedelem 30.000 lei állami adóval.

Törölte az új adótörvény ebből a cikkből azt az intézkedést, amely szerint csak kisiparosok és kiskereskedők vehetik igénybe a patenta fixa kedvezményeit.

A patenta fixa szerint adózók osztályozását eddig a megyei bizottságok végezték, ezentúl az adóki-vető bizottságok fogják ezt elvégezni az adótörvény módosított 74. cikke szerint.

Új rendelkezések a minimális adók ügyében

A 39. cikk módosítása elvben a minimális adó kiszámításánál használt hányadost érvényben tartja, azonban a minimális, illetőleg maximális összeget felemeli. Így a magán kereskedelmi és iparvállalatok minimális állami adója, ha a cég nem a patenta fixa szerint adózik, nem lehet kisebb, mint 35.000 lei és nem lehet nagyobb mint 100.000 lei.

A módosított 74. cikk szerint a patenta fixa szerint adózó iparosok és kereskedők osztályozását nem a megyei bizottságok végzik, hanem elsőfokon a fiskus delegátusa a kereskedelmi és iparkamara delegátusának segédletével. Az osztályozás az előzetes könyvvizsgálat alapján történik.

A módosított 106. cikk szerint a levont és be nem fizetett adó háromszorosának megfelelő pénzbüntetéssel sújtják azokat is, akik az adótörvény 53. cikkében szereplő adót (esetleges jövedelmek adója) be nem fizetik.

Módosították az adóhátralékok rendezésének régi rendjét is.

Ugyancsak a Hivatalos Lap április elsejei száma közli az adóhátralékok rendezéséről, illetőleg az állam régi adósságainak fizetéséről szóló törvényt is. Az állam az 1934—35. költségvetési év előtről származó adósságait 3 százalékos konszolidációs kötvényekkel fizeti. Az 1934—35. költségvetési évtől kezdődőleg fennálló állami adósságok likvidálása teljes egészében készpénzben fog megtörténni az 1937—1938. költségvetési évben. Ezen követelések kompenzálhatók az állam követeléseivel, ha az adós és a hitelező azonos. Megengedi a törvény azt, hogy az 1936—1937. költségvetési évről fennmaradt állami adósság az 1937—1938. költségvetési évben legyen kompenzálható adóval, ha az adós és a hitelező azonos.

Az adóhátralékok rendezése a következőképpen történhetik meg az 1937—1938. költségvetési évben:

Ha az állammal szemben fennálló adósság 1932. január 1. előtről származik, úgy ez a hátralék, amelyhez hozzászámítandók a kifizetés napjáig esedékes adónövelések és törvényes kamatok, 20 százalék készpénzzel és 30 százalék adóbonnal, illetőleg Consolidarea-kötvénnyel névértéken fizethető. A fennmaradó részt törlik.

Az 1932—1933. és 1933—1934. költségvetési évről fennmaradt állami adókövetelések 20 százalékban készpénzzel, 80 százalékban adóbonnal, illetőleg Consolidarea-kötvénnyel fizethetők. A hátralékhoz hozzászámítandó természetesen a törvényes kamat és az adónövelés a kifizetés napjáig.

Az 1934—1935. és 1935—1936. költségvetési évekről fennmaradt adóhátralékok készpénzzel, vagy pedig az állammal szemben fennálló követelések kompenzálásával fizetendők. Ugyanígy fizethető az 1936—1937. évi adóhátralék is.

A megyékkel, városokkal, autonóm pénztárakkal, önálló költségvetéssel rendelkező állami intézményekkel szemben fennálló adósságok konszolidációs kötvényekkel fizethetők névértékben. Ugyancsak ilyen kötvényekkel fizethetők ezek a közintézmények 1934. április 1. előtti adósságaikat.

Kihágási eljárás folyamán megállapított adó- és illetékhátralékok épúgy fizetendők, mint a rendes adók. A megállapított pénzbüntetés, ha 1932. január

Hogyan módosították az adótörvényt.

zel rendezhető. A többi évekről származó pénzbüntetések épúgy fizetendők, mint az adóhátralékok.

A törvény az átmeneti intézkedésekben az adóbonok érvényét 1937. október 31-ig tartja fenn és kimondja, hogy ezeket az adóbonokat 1938. április 1-től öt év alatt fogja a pénzügyminiszter amortizálni.

A törvény kedvezményeiben nem részesülhetnek azok az államal, megyével, községgel, stb. szemben fennálló adósságok, amelyeket a konverziós törvény vagy külön megegyezés már egyszer lecsökkent, kivéve azt az esetet, ha ezekről a kedvezményekről lemondanak.

Az állam adóssái, akik 1937. október 31-ig adósságaikat nem fizetik ki az államnak a fenti feltételek mellett, úgy november 1-től kezdődőleg a behajtási eljárást a teljes összegig fogják folytatni.

Apróbb módosítások az adóbehajtás körül.

Az adóbehajtási törvényt módosító törvény szerint, a bélyegtörvény 66. cikke alapján megállapított adó- és illetékdifferenciák behajtása csak a pénzügyminiszterium rendelete alapján történik. A vámdifferenciák behajtásához alapul a vámdéklaráció szolgál.

Adóbehajtás és illeték kontesztálása esetén a teljes kontesztált összeget letétbe kell helyezni, ellenkező esetben a kontesztáció semmis. A letétbe helyezés készpénzben vagy állami papirokban (naplár-folyamon) történik.

Az adóbehajtási törvényt módosító törvény szintén a Hivatalos Lap április 1-i számában jelent meg.

Az új fogyasztási adók

Ismeretes a pénzügyminiszternek az az utasítása, amely szerint az április 1-én életbe lépett új fogyasztási adó alá tartozó árukészletek bejelentésének április 10-ig kell megtörténni. Az új fogyasztási adók életbe léptetéséről szóló törvényt a Hivatalos Lap április 1-i száma közli.

A törvényhez csatolt első lista állapítja meg a pamutárak és pamutszövetek fogyasztási adóját, amelyek kg.-ként a következők:

- 500. Nyers vagy kimagolt pamut 10 lei.
 - 501—504. Pamuthulladék, szövődéknél maradt fonalhulladék, törlopamut, színes pamut, rongytépes 4 lei.
 - 505—506. Darált pamut, konfekciós vatta, gummirozva vagy varrott 12 lei.
 - 507. Hidrofíll vatta bálákban és bármilyen csomagokban (gyógyvatták) 20 lei.
 - 508. Egyszerű pamutfonal egyetlen szálból, sodratlan, fehérítetlen, festetlen 12 lei.
 - 509. Ugyanaz fehérítve 13 lei.
 - 510. Ugyanaz festve vagy nyomva 17 lei.
 - 511. Ugyanaz mercerizálva, fehérítve vagy nyomva is 28 lei.
 - 512. Egyszerű, sodratlan, fehérítetlen, festetlen pamutfonal, kivéve a zsineget, 15 lei.
 - 513. Ugyanaz festve 15 lei.
 - 514. Ugyanaz festve vagy nyomva 22 lei.
 - 515. Ugyanaz mercerizálva, fehérítve, festve, vagy nyomva 30 lei.
- Azok a fonalak, amelyek 50 százaléknál több pamutot tartalmaznak, illetékezés szempontjából pamutfonalaknak tekintendők.
- 518. Pamutszövetek, fehérítetlen, festetlen stb., ha a négyzetméterenkénti súly 300 gr.-nál több, 24 lei.
 - 519. Ugyanaz, ha négyzetméterenkénti súly 300-tól 200 gr.-ig bezárólag 28 lei.

- 520. Ugyanaz négyzetméterenként 200—150 gr. sulyal bezárólag 30 lei.
 - 521. Ugyanaz 150—100 gr. bezárólag négyzetméterenkénti sulyal 34 lei.
 - 522. Ugyanaz 100—70 gr. bezárólag négyzetméterenkénti sulyal 38 lei.
 - 523. Ha a négyzetméterenkénti súly 70 gr.-nál kisebb 40 lei.
 - 524. A fenti pamutszövetek fehérítve: az 518. alattiak 28 lei, az 519. alattiak 32 lei, az 520. alattiak 36 lei, az 521. alattiak 40 lei, az 522. alattiak 45 lei, az 523. alattiak 48 lei.
 - 525. Pamutszövetek szövés után festve: az 518. alattiak 27 lei, az 519. alattiak 30 lei, az 520. alattiak 34 lei, az 521. alattiak 38 lei, az 522. alattiak 42 lei, az 523. alattiak 46 lei.
 - 526. Pamutszövetek festett fonalból szövve: az 518. alattiak 32 lei, az 519. alattiak 37 lei, az 520. alattiak 40 lei, az 521. alattiak 46 lei, az 522. alattiak 50 lei, az 523. alattiak 54 lei.
 - 527. Pamutszövetek bármilyen színben nyomva, valamint a mercerizáltak is: az 518. alattiak 35 lei, az 519. alattiak 40 lei, az 520. alattiak 44 lei, az 521. alattiak 50 lei, az 522. alattiak 54 lei, az 523. alattiak 58 lei.
 - 528. Aprétált pamutorgantin és kanavász 30 lei.
 - 529. Gézek 28 lei.
 - 530. Csomagolt gézek 36 lei.
 - 531. Nyírott vagy nyíratlan, fehérítetlen, festetlen plüssök, pamutvásznak 32 lei.
 - 532. Ugyanaz fehérítve, festve vagy nyomva egy vagy több színben 40 lei.
- Az 500—507. tételekben szereplő illetékek fizetendők úgy az importált, mint a belföldön előállított áruk után. Az 508—515. és az 518—532. tételekben szereplő pamutárak illetéke az importált áruk után fizetendő.

A MERTEK.

— *Hogyan ehetik egy ilyen kisfiu, mint te, annyi édességet?*
— *Oh, nénikém, én nem is vagyok belülről olyan kicsi, mint amilyennek kívülről látszom.*

LOGIKUS KERDES

Az öreg Ficera hosszú ideje beteg, és a lábait szenderült. Hozzá tartozói illő módon felravatalozták. Ficera azonban csak teteszhaltott. A temetés előtti éjszakán váratlanul felül koporsójában és tüdődni kezd:
— *Ha élek, akkor miért fekszek koporsóban? Ha pedig meghaltam, akkor miért van gyomrom-gésem?*

A párisi világkiállítás

hazai kiállítóló figyelmébe.

Hivatalos helyre értesítés érkezett a párisi világkiállítás romániai megbízottjától arra vonatkozólag, hogy hogyan lehet a hazai iparosoknak és gyárosoknak a világkiállításra való részvételét a legkönnyebben elintézni. Az átirat szerint nem föltétlenül szükséges a kiállítónak személyesen, vagy megbízottja által képviseltetnie magát, hanem bárki kiküldhet árut a kiállításra, vagy pedig, ha személyesen akar ott lenni, úgy az alábbi bizottság: Société d'Organisations Exclusives et Agences Générales Paris, 68 rue de la Chaussée d'Antin, — bárkinék, aki hozzáfördül, megadja a kellő felvilágosítást.

Jogesetek a kisipar köréből

**Munkaügyi követeléseknél három év
az elévülési határidő.**

*Az arad-i törvényszék első tagozatának 1498—1936.
számu elvi döntvénye.*

Az alábbi jogeset egy munkaügyi per kapcsán az elévülési idő ügyében hoz érdekes elvi megállapítást. Z. H. felperes alkalmazott felmondási időre szóló kártérítés címén 90 ezer leit követelt alperes munkaadó vállalatától. A kereset ellen alperes elévülési kifogást hozott fel, aminek alapján a munkabíróság felperes fél keresetét elutasította. A kedvezőtlen döntés ellen az alkalmazott a törvényszékhez felebbezett. Előadta, hogy a számára sérelmes határozat a munkaügyi törvény 58, 59, 78 és 82-ik szakaszainak megsértésével hozatott, amikor a munkabíróság azon a címen, hogy a felmondási időre járó kártérítés is ugyanolyan elbírálás alá esik, mint a fizetés, tehát három év alatt évül el, öt keresetével elutasította.

A törvényszéki tárgyalás rendjén egy, a periratokhoz csatolt levélből megállapított, hogy 1932. december 13-án szünt meg a jogviszony felperes és alperes között, helyesebben ezzel a nappal helyezte annak megszüntetését alperes munkaadó cég kilátásba. Ettől az időponttól a kereset beadásáig eltelt a három esztendő. Tényként állapította meg a törvényszék, hogy a munkaügyi törvény 82-ik szakasza szerint a felmondási idő be nem tartása esetén alkalmazottnak kártérítési igénye támad. A kártérítés összege a fizetés összege. A törvény 58 és 59-ik szakaszai szerint a fizetésre és a külön díjazásra nézve az állapítatik meg, hogy az ezeket vonatkozó igény három év alatt évül el. Megállapította a törvényszék, hogy munkaügyi jogviszonyból származó követelések a törvény intézkedései szerint a követelés jellegére való tekintet nélkül három év alatt évülnek el. Eszerint, amikor felperes alkalmazott követelésére a munkabíróság ezt a törvényszakaszt alkalmazta, amunkaügyi törvénynek erre vonatkozó 78-ik szakaszát helyesen értelmezte, miért is az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

**Ha valamelyik szikvizgyár konkurrensé üvegeit
használja fel árúja forgalomba hozatalánál
tisztességtelen versenyt űz.**

*A legfőbb semmitőszék harmadik tagozatának
2112—1936. szám alatt hozott elvi határozata.*

A Sindicatul Fabr. de Bauturi Gazoase bucureşti-i cég törvényszéki elnöki intézkedéssel kérte, hogy kobozzák el és helyezték zár alá L. cégnek azokat a szikvizüvegeit, amelyek felperes cég cégjelzésével vannak ellátva. Az elnöki határozat helyt adott a kérelemnek. A törvényszéki elnöki határozat ellen alperes szikvizgyár felebbezéssel élt. Azon a címen kérte a határozat megváltoztatását, hogy a szikviz és limonádé mint áru nincsen specifikálva, ezt a cikket minden gyáros azonos üvegekben hozza forgalomba a vonatkozó egészségügyi törvény alapján kiadott rendelet értelmében, mert a forgalomba hozott áru azonos összetételű. Alperes szerint a felperes nem mutatta ki, hogy árúja különbözne az alperesétől. Tisztességtelen versenyről tehát nem lehet szó, miért is kérte a zárlat feloldását.

A törvényszék helyt adott a felebbezésnek. Megállapította, hogy tisztességtelen verseny nem áll fent, a perben álló felek által gyártott szikviz azonos összetételű és a fogyasztók, amikor ezt a cikket vásárolják, nem fordítanak figyelmet az üvegekre, illetve az azokon szereplő cégekre, amikor az árut átvesszik. Az a tény, hogy egy szikvizgyár üvegei közé a konkurrens szikvizgyár üvegei keverednek, nem ad zavarra alkalmat sem a megrendelőknél, sem a vevőknél. Így van ez már azért is, mert felperes nem igazolta és nem is igazolhatta, hogy gyártmányainak különös keresettsége van a közönség körében, ami már csak azért sem lehet, mert hiszen a szikvizet mindenhol egyforma gépekkel és módszerrel gyártják.

A jogeset a legfelsőbb semmitőszékhez került, ahol is felperes cég előadta, hogy a fent regisztrált ítéletben a törvényszék megsértette a tisztességtelen versenyről szóló törvény első és 9-ik szakaszát.

Amíg nincs külön kézműveskamara, az iparkamarához akar tartozni Oradea husiparossága

Kaptuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztőség, kérem, hogy a közérdekre való tekintettel alábbiakat nevem megemlítése nélkül közölni sziveskedjenek:

Az Oradea-i Husiparosok Szindikátusa kérte a helyi Kereskedelmi és Iparkamarát, valamint a Munkakamarát, hozassanak döntést, hogy a husiparosok melyik kamarához tartoznak. Nem tudható, hogy ennek az intenciónak vagy más körülménynek tulajdonítható, de jött is döntés, melyben aztán nincs köszönet. A két szakminiszter a maga szempontjából ítélte a téren és ezért a döntések ellentmondók. Egyik miniszter kereskedőnek, másik iparosnak minősítette a husiparosságot. Így tehát mindegyik kamara jogot formál a szakmához, amiből természetesen a husiparosoknak lényeges károsodásuk származhatik.

A kereskedelmi és iparkamarai tagsággal sok teher jár, így a magasabb adókulcs, cégjegyzési és könyvvizetési kötelezettség. Viszont ezen a címen mentesítve volnának a mindig vitás forgalmi adótól, a betegségyógyító személyüket érintő járulékfizetési kötelezettségétől és ezen kamara ismeretes anyagi ereje nagyobb tekintélyt, komolyságot adna a benne tömörülő iparosságnak, így tehát husiparosságunknak is.

A munkakamarákban ma sincs meg és nem is

ígérkezik, hogy a jövőben kialakulna az iparosság tekintélye és sulya. Itt a munkásság dominál és szab irányt szociális, gazdasági, sőt érzelmi szempontok tekintetében is. Védelmet — legalább még most a kezdetben — nem nyújt az önálló iparosnak, sőt oly sok terhet, költséget és nehezítést okoz, hogy az elviselhetetlen. A mai állapotokon könnyíteni, vagy változtatni a munkásság és tisztviselők képviselőinek nem áll érdekükben, a bent levő iparostagoknak pedig az orvoslás útját nincs módjukban előnytelen számarányuknál fogva érvényesíteni.

Ezen okoknál fogva az Oradea-i Husiparosok, bár iparosoknak vallják magukat, azon elv mellett foglalnak állást, hogy

**nekik és így az összes iparosságnak különálló
kézműveskamarában volna a helyük.**

E célért tehát mindkét kamarában levő iparos tagoknak és minden egyes iparos szervezetnek harcolniuk kell. De mert a husiparos érdekeket — legalább Oradea-n — a Kereskedelmi és Iparkamara teljesen magáévá tette és mert ezen kamara vezetősége is az önálló autonóm kézműveskamara, illetve kézműveskamara csoport létesítése mellett foglalt állást, azért Oradea husiparossága, úgy nyilatkozott, hogy az utóbbi cél eléréseig — és mert itt több megértést tapasztal minden önálló iparosügyben, —

**nem a kereskedelmi minősítést, hanem a kereskedelmi és iparkamarában való megmaradást
kéri.**

Ezel: mellett az oradea-i hentes, mészáros, borjú- és juhivágó iparosok legerősebben hangoztatják, hogy képesítéshez kötött iparosoknak vallják magukat, mert az állatok leölése, azok szétbontása, füstölt és töltelékárukká való feldolgozása, a nyersrusoknak apró részletekre való szétporciózása és kimerése

Igenis szakmudát igénylő ipari tevékenység,

amely megkülönböztetendő a huskereskedéstől, ami csak fővárosunkban, vagy 1—2 másik nagyvárosban divik és ami az élőállatok megvételére, a vágóhidon külön szakiparosok által való levágatására és az így nyert nyersrusok tömeges, nagyban való eladására szorítkozik.

Mint e sorok írójának kötelességem kijelenteni, hogy mindez az Oradea-i Husiparosok Szindikátusának nem a hivatalos nyilatkozata, de a Szindikátus irányításában tevékenyen résztvevő vezető álláspontra, melyet a Szindikátus osztatlanul követ ezen kérdésben. Hiszem, hogy a gyakorlati ismeretekkel bíró valamennyi önálló husiparos ezen állásponton van és ezt követi, mert hiszen úgy, ahogy az Oradea-i Kereskedelmi és Iparkamara is elfogadta ezt az álláspontot, hogy csak önálló és autonóm kézműves és kisipari kamara tud védelmet nyújtani az önálló iparosnak, azt minden iparosnak is magáévá kell tennie.

Vastagság- gyalugépet keresek

**megvásárlásra
készpénzfizetés mellett.**

Ajánlatokat „Asztalos” jelígre az „Az
Iparos” kiadójavatalába kérek

SÜLYÖS KÖVETKEZMÉNYEK.

- Na, simán lezajlott a bányád operációja?
- Sajnos, komplikációk jöttek közbe.
- Espedig?
- Eljegyezte a betegpótlót.

PELDAADÓ SZOMSZED.

- A szemközti lakó minden reggel megcsókolja a feleségét. Ezzel szemben te...
- Mit csináljak, ha nem ismerem a szemközti hölgyet...

CSALADI TANACSKOZÁS.

- Feleség: Az orvos tengeri levegőt rendelt számomra. Most az a kérdés, hogy hova menjek?
- Férj: Egy másik orvoshoz.

az egészségügyi törvény 332-ik szakaszát és végül az élelmiszerek és italok ellenőrzéséről szóló törvényrendelet 44 és 52-ik szakaszait. Új tárgyalás kitűzését kérte. Szerinte a tisztességtelen versenyről szóló törvény első és 9-ik szakaszai szerint tisztességtelen versenyt képez, ha valaki más cég neve alatt és csomagolásában hoz árut forgalomba, mert a vevőkörnél arra ad ezáltal lehetőséget, hogy az a vásárolt gyártmány származása, keletkezése és gyártási helye tekintetében tévedésbe essen. Ezt a cselekményt alperes cég elkövette, amikor felperes üvegeit használta fel. Az a körülmény, hogy minden szikvizet egyformán gyártanak, felperes szerint nem lényeges, mert a tisztességtelen verseny a konkurrens cég üvegeinek felhasználása alkalmával elkövetett. De ettől eltekintve, ha a szikviz ugyanolyan feltételek szerint is készül a különböző gyárakban, nem állapítható meg ez a limonádéra, amelyet a különböző gyárak a maguk gyártási eljárásai és szokásai szerint készítenek különböző szörpök felhasználásával. Már pedig alperes cég felperes cégnek limonádé üvegjeit is felhasználta. Az egészségügyi törvényt azért alkalmazta helytelenül a törvényszék, — állapította meg felperes cég, — mert azáltal, hogy egyes cégek idegen vállalatok üvegeit használják árujuk forgalomba hozatalánál, lehetetlenné válik

az áruk egészségügyi ellenőrzése. Ugyanezen az alapon alperes az ételek és italok ellenőrzéséről szóló törvény alkalmazását is lehetetlenné tette. Hogy lehessen ellenőrizni például üvegek felbontásánál, ami helytelen töltés folytán áll elő, hogy kit terhel a felelősség, ha egyes cégek a konkurrens cég üvegeit használják.

A legfőbb semmitőszék elvben helyt adott a felülvizsgálatnak. Megállapította, hogy az áru csomagolásánál idegen cég nevének használata igenis alkalmat ad cserére és zavarra, tehát tisztességtelen versenyt képez. Utasította tehát a törvényszéket, hogy ennek az elvi szempontnak figyelembe vételével folytassa le a bizonyítási eljárást és ennek megfelelően hozzon új ítéletet.

A legfőbb semmitőszék elvi döntésének igen nagy jelentősége van a szikvizgyárak szempontjából. Foktudomásu ugyanis, hogy az egyes gyárak nem kötetnek kellő sulyt arra, hogy akkor, amikor vevőiktől az üres üvegeket átvesszik, csak a saját cégtükkel jelzett üvegeket fogadják el és így gyakran előfordul, hogy a konkurrens cég üvegeit használják föl saját áruik forgalomba hozatalánál. A fenti semmitőszéki döntvény után ennek az eljárásnak igen sulyos jogi következményei lehetnek.

Közl: KELE SÁNDOR

Az új büntetőtörvénykönyv ipari vonatkozású rendelkezései

(III. folytatás.)

Írta: GABOS JENŐ dr.

A következőkben az új büntetőtörvényben felsorolt bűncselekmények közül azokat ismertetem, melyek bármily vonatkozásban az iparosokat érdekelhetik.

Hadiszállítási visszaélés vétségét követi el az, aki háboru idején nem teljesíti a lakosság vagy a hadsereg ellátását célzó szerződést. A büntetés 1 évtől 3 évig terjedhető fogház. Ha a szerződést nem szándékosan, hanem csak gondatlanságból nem teljesítik és ezzel kárt okoznak, a büntetés 3 hónaptól egy évig terjedhető fogház.

Közszállítási csalás vétségét követi el az, aki a hadsereg vagy a lakosság ellátását szolgáló szerződések végrehajtásánál csalárdul jár el. A büntetés 3 évtől 10 évig terjedhető fogház. Ha a csalást a háboru idején követik el, a büntetés 5 évtől 15 évig terjedhető kényszermunka.

A megvesztegetés vétségét követi el az, aki egy köztisztviselőnek akár közvetlenül, akár más személy közvetítésével pénzt vagy más hasznót ad, ami a törvény szerint az illetőnek nem jár és azért adja, hogy a hivatali hatáskörébe tartozó valamely cselekményt teljesítsen, vagy ne teljesítsen, vagy hivatali kötelességei ellenére intézzon el ügyet. A büntetés 6 hónaptól 3 évig terjedhető fogház és 5000 leitől 10 ezer leig terjedhető pénzbüntetés. Ha a megvesztegetést egy bírval, esküdttel vagy pedig közszállítások átvételével vagy ellenőrzésével, vagy adó megállapításával vagy behajtásával megbízott köztisztviselővel szemben követik el, a büntetés egy évtől öt évig terjedhető fogház és 5000 leitől 10 ezer leig terjedhető pénzbüntetés. Ha a megvesztegetési összeget a másik fél nem fogadja el, a büntetés 2-6 hónapig terjedhető fogház. De nem bünteti a törvény a vesztegetést, ha egy köztisztviselő valakit egyenesen kényszerít a megvesztegetésre, vagy ha az igényelt vesztegetési összeg megtagadása folytán a vesztegető komoly kárt szenvedett volna.

Az a köztisztviselő pedig, aki igényel vagy elfogad vesztegetési összeget vagy más hasznót, 1-5 évig terjedhető fogházzal és 5000-15.000 leig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

De bünteti a törvény azt is, aki a megvesztegetésnél a közvetítő szerepét töltötte be. A büntetés 6 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000 leitől 10.000 leig terjedő pénzbüntetés.

Hatóság elleni erőszak vétségét követi el az, aki szóval vagy tettel egy köztisztviselőt hivatása gyakorlása közben vagy a hivatásához tartozó cselekmények végrehajtásáért megsérti. A büntetés 1-6 hónapig terjedhető fogház és 2000-3000 leig terjedhető pénzbüntetés. Ha pedig az előbbi cselekményt erőszakkal vagy veszélyes fenyegetéssel vagy testi sértés okozásával követték el, a büntetés 4 évig terjedhető fogház is lehet.

Zártörzs vétségét követi el az, aki a bíróság vagy más hatóság által alkalmazott pecsétet eltávolítja vagy feltöri. A büntetés 2 hónaptól 1 évig terjedhető fogház és 2000 leitől 4000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Nyilvános árverés versenyének megakadályozása vétségét követi el az, aki valamely közhatóság által tartott árverés szabad versenyét bármilyen módon megakadályozza vagy megzavarja vagy az ajánlattevőket a versenyben megátalja. A büntetés 2 hónaptól 1 évig terjedhető fogház és 2000 leitől 10.000 leig terjedhető pénzbüntetés. Ha ezt a vétséget többen követték el, a büntetés 6 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000 leitől 10.000 leig terjedhető pénzbüntetés. Ugyancsak 2 hónaptól 1 évig terjedhető fogházbüntetéssel és 2000-10.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik azt az árverésen résztvevő egyént is, aki azért, hogy az árverésen való részvételtől eláll, pénzt vagy bármely más hasznót kér vagy elfogad.

Orgazdaság vétségét követi el az, aki olyan dolgot, melyről tudja, hogy valamely bűncselekményből származik, azon célból, hogy a maga vagy más részére vagyoni hasznót szerezzen, átvesz, megszerzi, elrejt vagy annak elidegenítésére közreműködik. A büntetés 3 hónaptól 3 évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

A bűnpártolás vétségét követi el, aki valamely bűncselekmény tettesének vagy részesének segítség-

get nyújt arra, hogy a hatóság üldözése elől meneküljön, a büntetőeljárás sikerét megzavarja, vagy büntetlenül maradjon, ha ez iránt vele nem a bűncselekmény elkövetése előtt egyezett meg, továbbá az is, aki a tettesnek vagy részesnek anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetése előtt vele megegyezett volna, segítséget nyújt azért, hogy a bűncselekményből származó előnyt magának biztosítsa. A büntetés 3 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000-10 ezer leig terjedhető pénzbüntetés, amikor a tettes büntetést követ el, ha pedig vétséget, a büntetés egy hónaptól 1 évig terjedhető fogház, ha pedig kihágást követett el, 5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

A békés munka elleni lázadás vétségét követik el azok, akik gyárak, műhelyek vagy azon helyiségek előtt, ahol munkások dolgoznak, vagy a munkaadó, munkavezető lakása, illetőleg tartózkodási helye előtt összecsoportosulnak a végett, hogy a munka megkezdését, vagy folytatását megakadályozzák vagy pedig a munkásokat a munka elhagyására bírják; továbbá azok, akik csoportokba verődve a munkabér felemelése vagy leszállítása végett valamely munkás vagy munkaadó ellen erőszakot követnek el; továbbá azok, akik nyilvános épületekbe, vagy ipari, kereskedelmi vállalatok épületeibe bezárkóznak vagy elbarrikádozzák magukat és a hatóság felhívásának, hogy e helyiségeket hagyják el, nem engedelmeskednek. A büntetés 2 hónaptól egy évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

A közrend elleni vétséget követi el a fiatakoru szülője vagy annak felügyeletével és nevelésével megbízott más személy, aki a fiatakoru a közrend megzavarására alkalmas tüneményekben résztvenni engedi. A büntetés 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Közveszély okozásának vétségét követi el az, aki egy villany vagy gáz erőművi berendezést, akár az állam, akár magánosok tulajdona, ha világítás, fűtés, vagy ipari célra szolgál, megrongál vagy szétrombol és ezáltal azt a berendezést közveszélynek teszi ki. A büntetés 1-3 évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Élelmiszer hamisítás vagy megrongálás vétségét követi el az, aki a közfogyasztásra szánt élelmiszerbe vagy italba az egészségre káros anyagot vegyít vagy vegyített, vagy bármiképpen meghamisít vagy bármely elárúsításra szánt helyiségben ilyen árut tart. A büntetés 6 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Meghamisított vagy megrongált anyagok eladásának vétségét követi el az, aki a most említett módon megrongált élelmiszert vagy italt ad át a közfogyasztásnak. A büntetés 1-3 évig terjedhető fogház és 2000-6000 leig terjedhető pénzbüntetés.

A törvény bünteti azt is, aki bódító szerekkel titkos kereskedelmet üz (1-3 év és 2000-5000 lei) és azt is, aki helyiségét rendelkezésére bocsátja oly személyeknek, akik bódító szereket élveznek.

Aki hamisított pénzt vesz át és azt híven, hogy az valódi és azután megtudva azt, hogy hamis, újból kiadja, vétséget követ el és az illető pénzdaráb értékének ötszöröséig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik.

Közhitel megrongálásának vétségét követi el az, aki hamis hírek terjesztésével vagy különböző mahinációkkal betéteknek a hitelintézetekből való kivonását idézi elő vagy spekulatív célból értékpapírok vagy általános szükségleti cikkek árának esését idézi elő. A büntetés 6 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Magánhitelrontás vétségét követi el az, aki egy ipari vagy kereskedelmi vállalat hitelének megrontása vagy csökkentése céljából valótlan vagy tulzolt híreket terjeszt. A büntetés 2 hónaptól 6 hónapig terjedő fogház és 5000-10.000 leig terjedő pénzbüntetés.

Az, aki a nevelés, tanítás, felügyelet vagy egy iparág elsajátítása végett rábizott vagy a szolgáltatásban levő 15 évnél fiatalabb személlyel szemben olyképpen gyakorolja a nevelés vagy a fegyelem jogát, hogy annak egészségét vagy értelmi fejlődését súlyos veszélynek teszi ki, 1 hónaptól 6 hónapig terjedő fogházzal büntetik. Ha pedig a fiatakoru

megkínózzák, a büntetés 2 évig terjedő fogházig emelkedhetik. Hangsúlyozza azonban a törvény, hogy ha az előbb említett személy a fiatakoru a fegyelmi jog gyakorlása közben elveri, azért nem büntetendő meg.

Azt a munkaadót, vagy ipari vagy kereskedelmi vállalat főnökét vagy vezetőjét, aki két éven belül háromszor vét azon törvényes rendelkezések ellen, amelyek a 18 éven aluli fiatakoruak vagy nők munkáját védik, vagy aki nem tartja be a vasárnapi munkaszünetet és törvényes ünnepeket, valamint, aki megszegi a munkások egészségének megőrzésére és tisztaságára előírt rendelkezéseket, egy hónaptól három hónapig terjedhető fogház és 5000-20.000 leig terjedhető pénzbüntetéssel büntetik.

A hivatásbeli titok felfedezésének vétségét követi el az, aki hivatásánál vagy foglalkozásánál fogva megtudott titkot alapos ok nélkül másnak felfed és ezzel valamely családnak vagy személynek erkölcsi vagy anyagi kárt okoz. A büntetés 6 hónaptól két évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Ipari vagy kereskedelmi titkok elárulásának vétségét követi el az, aki azon célból, hogy magának vagy másnak hasznót szerezzen vagy egy vállalatnak kárt okozzon, annak a vállalatnak, melyben dolgozott vagy dolgozik, valamely kereskedelmi vagy gyártási titkát elárulja vagy saját, vagy más vállalatában felhasználja. A büntetés 6 hónaptól 2 évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

A személyes nyugalom megzavarásának vétségét követi el valamely vállalat tulajdonosa vagy főnöke, aki az illető vállalat működésére előírt szabályszerű rendelkezései figyelmen kívül hagyásával, vagy áthágásával vagy gondatlanságból vagy bosszantási céllal bármilyen módon oly zajt idéz elő, amely megzavarja az emberek pihenését vagy rendszeres foglalkozásának kifejtéséhez szükséges nyugalomát. A büntetés egy hónaptól három hónapig terjedhető fogház.

A hitelezők megkárosításának vétségét követi el az, aki azon célból, hogy az őt perli, vagy végrehajtó hitelezőt megkárosítsa, vagyonához tartozó tárgyakat elrejt, elidegenít, megrongál, vagy tönkretesz, vagy adósságokat kohol. A büntetés 6 hónaptól két évig terjedhető fogház és 2000-5000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Csalás vétségét követi el az, aki egy megállapodás megkötésénél, vagy végrehajtásánál tévedésbe ejti, vagy tévedésben tartja a másik félt, úgy, hogy e tévedés nélkül a megállapodás a kikötött feltételek mellett nem kötődne volna meg, vagy nem hajtott volna végre. A büntetés: 3 hónótól 2 évig terjedhető fogház és 2000 leitől 10.000 leig terjedhető pénzbüntetés.

Végül meg kell emlékezni arról is, hogy az új büntető perrendtartás átvette a régi törvénynek a büntető parancsra vonatkozó rendelkezéseit, ami azt jelenti, hogy a járásbírók kihágások esetében, ha a kihágás büntetése a törvény szerint 1500 leinél nem magasabb pénzbüntetés és ha nincs sértett fél, büntető parancsot bocsáthat ki anélkül, hogy a kihágással terheltet megidézzék és ebben a büntető parancsban szabja ki a büntetést. Most már az, aki ily büntető parancsot kap, 10 napon belül adjon be ellenmondást, ugynevezett „opozíciót”, mert ellenkező esetben a 10 nap elteltével a büntető parancs jogerőssé válik és bekövetkeztetik az az eset, hogy, ha az illető nem fizeti le a pénzbüntetést, előállítják közmunkára. Ezért tehát, ha valaki valami iratot kap, ami hivatalos jellegűnek látszik, ha annak szövegét nem érti meg, mutassa meg egy hozzáértőnek és az majd meg fogja mondani, mit kell tenni. Ha pedig az opozíciót beadják, akkor a járásbírók tárgyalást tűz ki és ott szabadon elő lehet terjesztetni a védekezést és a büntető parancs hatályon kívül való helyezését kell kérni.

LOISME.

— Az a ló, amelyiket a múlt héten magától vettem, megfelelő volna, csak folyton lógatja a fejét.

— Oh, tessék csak egészen kifésélni, majd min-gyárt fennhordja az orrát.

A KORZON.

— Két flappen becsúgott.

— Ejnye, de gusztál engem az a Dacsó!

— Engem is degusztál.

AZ ARC.

— Érdekes, mintha az én arcát már láttam volna valahol.

— Ezen nincs semmi meglepő. Rendszerint ezt szoktam viselni.

Utazási kedvezmények a budapesti mintavásárra.

A budapesti nemzetközi vásár külföldi látogatói a legtöbb országban jelentős utazási kedvezményeket vehetnek igénybe. A román görög és bolgár vasúti utakon a kedvezmény huszonöt százalékos, Jugoszláviában pedig úgy az oda, mint a visszautazásnál ötven százalékos. Magyarországon a vasúti kedvezmény, úgy az oda, mint a visszautazásnál ötven százalék. A vásárigazolvány alapján Magyarországra vizum nélkül lehet beutazni és az utólagos vizumot 2.50 pengőért lehet megváltani. Az odaútazásnál április 20-tól május 10-ig, a visszautazásnál pedig április 30-tól május 20-ig lehet a kedvezményeket igénybe venni. A vásárigazolvány ára 120 lei.

ARISZTOKRATA VICO.

Tessék a klubban csodálkozva nézi Arisztidét.
— Mi az? Te magad sodrod a cigarettádat?

— Igen, — feleli Arisztid, — az orvosom több mozgást rendelt.

Százezer leivel megbüntettetett és megintett vállalatok.

A nemzeti munka védelmét célzó törvény alkalmazásának ellenőrzését végző bizottság egyenként százezer leies bírsággal sújtotta a Talpa bucurestii vállalatot, a Román-Magyar Folyamhajtási Részvénytársaságot, amelynek központja Budapesten van, a Bayerischer Lloyd társaságot és még több vállalatot. Ezenkívül számos vállalatot intésből részesített.

PRECIZ VALASZ.

— Papa, mi az a konferencia?

— Az egy olyan összejövetel, ahol a bácsik megbeszélik, hogy legközelebb mikor jönnek megint össze.

Négyszeresére emelték Timisoara-t a városi kövezetvámot.

Timisoara város vezetősége április elsejétől kezdődően számos behozott áru kövezeti vámját lényegesen felemelte. A bőr, a textilkészítmények, a szövött áruk, a villamosszerszerek, valamint az anilinfestékek ára száz kilogrammonkénti kövezetvámja 12 és 50 lei között emelkedett. Az emelés körülbelül négyszeres, ami az érdekeltek között érthető elégedetlenséget váltott ki. A Kereskedők Egyesülete a városi kövezetvám emelése ellen tiltakozásra késztült.

A SZORAKOZOTT EMBER.

— Ah, hogy van, barátom? És mit csinál a kedves neje?

— De hiszen én nem is vagyok házas.

— Ugy? Szóval a kedves neje még lány.

Új helyiségbe költözik a timisoara-i munkakamara.

A timisoara-i munkakamara az Eugen de Savoya-utóban lévő helyiségeiből átköltözik a Cioban-palotába. A munkakamara különben azzal a tervvel foglalkozik, hogy saját otthonot létesít és az építést valószínűleg a jövő évben meg is kezdi.

A TAKAREKOS LANY.

— Hallja, Mária, tegnap megint elfélt volt a világ. Hallatlan pazarlás, annyit égetni a villanyt.

— Nagysága kérem, a villanyt eloltottuk.

Megdrágult a kenyér Timisoara-n.

A timisoara-i sütők a barna kenyér hivatalosan megállapított árának kilónként 7 leiről való felemelését kérték, ezenkívül bejelentették, hogy a nem maximált félbarna és fehér kenyér árát is kénytelenek emelni. Hivatkoznak a buza és a liszt árának folytonos emelkedésére. A városi fekete kenyér árának emelését egyelőre nem engedélyezte és erre nem is mutat hajlandóságot. A pékek szindikátusa legutóbbi ülésén foglalkozott a gabona és liszt drágulásával és elhatározta, hogy a nem maximált félbarna kenyeret 8 lei helyett 10 és a fehér kenyeret 10 lei helyett 11 leire árulják kilónként. Az új kenyárárakat már életbe is léptették.

Egy oradea-i főtisztviselő nyilatkozata a tulajdonos hiányzó képesítése címén lezárt kisipari műhelyek sorsa ügyében

Lapunk vezető helyén Batori Dániel tollából cikket közlünk, amely igen érthetően indokolatlannak és jogtalannak minősíti az olyan kisipari üzemek bezárását, amelyeket nem maga a tulajdonos, hanem szakképzett üzletvezető vezet. Hivatalos tényezők, sajnos, a kérdésben egészen más álláspontot helyezkednek. Addig is, míg az ügyben az új ipartörvény végrehajtási utasítása meghozza a végleges döntést, alábbiakban egy magasállású oradea-i közfunkcionárius nyilatkozatát közöljük a sok ezer oradea-i és banat-i kisipari üzemek egzisztenciáját súlyosan érintő kérdésben:

— Az új kézműipari törvény rendelkezései nem az összes iparosokra, hanem csak a kézműiparosokra terjednek ki, tehát csak azokra, akik műhelyükben legfeljebb tíz lóerősségű gépekkel, vagy maximum tiz munkással dolgoznak. Az ilyen kisiparosoktól megköveteli az új törvény a képesítést, mert ha ez hiányzik, úgy a műhelyüket a hatóság bezárja. Kétségtelen, hogy évekkel ezelőtt a helyi viszonyok ismerete nélkül igen magas adókat vetettek ki egyes kisipari vállalatokra és a kisiparosok képtelenek voltak a kötelezettségüknek eleget tenni. Hogy műhelyberendezésüket az adóhátralék miatt el ne árvereztesse a kincstár, feleségükre vagy rokonaikra írták át az ipart, de a műhelyt tovább is ők vezetik. Az ilyen esetekben, vagy pedig, ha bármilyen más okból szakképzettséggel nem bíró személy nevére írták át az ipart, az új törvény alapján az ilyen műhelyt be kell zárni. Ha azonban a tulajdonos később időben visszaszerzi a műhelyt saját nevére, úgy természetesen megszabadul a súlyos következményektől.

— A fenti megállapítás — folytatta a nyilatkozó — természetesen csak a kisiparosokra vonatkozik, mert az új törvény a többi iparosokra ebből a szempontból nem terjed ki. Akinek tíz lóerősnél nagyobb gépe, vagy tiznél több szakalkalmazottja van, az már nem tekinthető kézműiparosnak és akkor is joga van a saját neve alatt vezetni a vállalatot, ha nincs meg a szakképzettsége, de képesített műhelyvezetőt alkalmaz. A törvény szerint azonban az ilyen műhelyekben tanoncot nem szabad tartani fejte be nyilatkozatát az oradea-i főtisztviselő.

A lesújtó nyilatkozatra nem lehet más álláspontunk, minthogy ez ügyben egyedül az új törvény végrehajtási utasítása hivatott véglegesen dönteni és az kétségtelenül respektálni fogja a szerzett jogokat.

Mi az eljárás, amikor az iparos apa saját fiát szegődötteti tanoncúl

Válasz egy Szabó Károlyhoz intézett nyíltlevelre.

Ahulirott Diosig-i fodrásmester egyik oradea-i lap hasábjain érdekes kérdést intézett Szabó Károly oradea-i iparosvezérhez, aki lapunknak is illusztris munkatársa. A kérdés közérdekű, miért is teljes egészében adjuk a fodrásmesternek Szabó Károlyhoz intézett nyílt levelét, hogy annak végén valamennyi olvasónk okulására a — sajnos — nem kedvező információt is közölhessük.

Mélyen tisztelt Uram!

Egyes lapok hasábjain több ízben olvastam iparos sérelmekről, s azok orvoslására vonatkozó cikkeket, ezért vagyok bátor jelen soraimmal alkalmazkodni és megkérni arra, hogy mint szegény iparos, úgy magam, mint talán hasonló helyzet elé állított iparostársaimnak volna szíves segítségünk-re lenni.

A mai iparostanonc szegődtetésre vonatkozó törvény minket, vidéki kisiparosokat érint a legszörnyesebben, az okmányok körülményes beszerzése miatt. De milyen rosszul esik ez akkor, amikor azt az ember teljesen feleslegesnek tartja, mint az én esetemnél.

A fiamat akarom magam mellé venni tanoncúnak. A régi ipartörvény szerint egy deklaráción be kellett jelentenem az ipartestülethez, hogy a fiam a mai naptól fogva nálam, mint tanonc működik.

Pár nappal ezelőtt érdeklődtem egy munkamurai hivatalnoknál, aki azt a választ adta, hogy mindazok az okmányok szükségesek az apának a fiával szemben, mintha idegen fiút venne fel tanoncúnak.

Ezt az eljárást én majdnem lehetetlennek tartom és nem szívesen ugrom be ilyen kiadásba. Az előírt iratok beszerzése számottevő összegre rug, amit bizony a magamforma szegény iparos nagyon megérez.

Nagyon szépen megkérem Önt, mint olyan embert, aki a mai munkamurai vezetőséggel talán többször érintkezik, volna szíves megtudni, hogy tényleg kellene-e ilyen esetben az előírt okmányok? Mert a füzetben megjelent ipartörvény erre az aprókékos dologra nem tér ki.

Elnézését kérem alkalmazkodásomért, szolgáljon segítségemül az, hogy a mai helyzetben egy kisebb iparos nem tudja, hova, kihez forduljon tanácsért. Ahhoz fordul, akit az újságban írott cikkeiről ismer. Szíves fáradozásaiért előre is köszönetet mondva, maradok lekötelező tisztelettel:

Székely László, fodrász, Diosig.

A felvetett kérdésre több alkalommal megadtuk a szükséges felvilágosítást lapunk hasábjain.

Most sem tehetünk mást, minthogy röviden közöljük a törvény idevonatkozó intézkedéseit:

A törvény értelmében a munkaadó csak akkor alkalmazhat tanoncot, ha

a) a tanonc 14-ik életévét betöltötte. Ezt a körülményt saját fiánál is igazolnia kell a tanonctartó mesternek. Igazoló okirat: születési bizonyítvány.

b) Hogy a tanonc az elemi iskolát elvégezte, mert enélkül nem alkalmazható.

c) Egészséges és a mesterségre alkalmas, amit a betegségyógyzó orvos igazol 30 leies illeték lefizetése ellenében.

d) Állampolgárság igazolása.

A munkaadónak szintén igazolnia kell, hogy a tanonctartáshoz előírt törvényes kellékeknek megfelel, tehát:

a) van állampolgársága;

b) gyámhatósági igazolvány, hogy gyámsági jogától nincs megfosztva;

c) ügyességi bizonyítvány, hogy polgári jogainak birtokában van;

d) mesterigazolvány, hogy tanonctartásra megvan a képesítése.

A fenti feltételek igazolása nem attól függ, hogy a tanonctartó mester és a tanonc között milyen viszony áll fenn és így az minden esetben kötelező. A törvény csak annyit enged meg, hogy a 25-ik szakasz szerint, ha a tanonc munkaadója egyben apja is, a tanoncszerződést egy nyilatkozat helyettesítse, amely a szegődtetéstől számított 15 napon belül az illetékes munkakamarához nyújtandó be.

Ujból Vulpe Stefan lett a timisoara-i tanoncotthon igazgatója.

A munkügyi miniszter Vulpe Stefan munkamurai elnököt újból kinevezte a timisoara-i tanoncotthon igazgatójává. Az új tanoncotthon, amely a Regina Maria-kórháznál 21.000.000 lei költséggel épült, teljesen elkészült és felavatása előreláthatólag a jövő hónapban megy végbe.

TALALEKONY.

Valaki órán keresztül kísértet egy nőt a uccán. Végre a nő megunja a dolgot, megáll és rávigyorodik az aszfaltbetyárra.

— Legyen szíves és ne molesztáljon engem, értette?

— De kérem, — hebegi ez, — én nem akartam molesztálni.

— Nagyon jól tudom én, hogy maga mit akar.

— Ugyan, — legyint erre a férfi, — magam kunszt volt kitalálni.

Számlák új bélyegilletéke

Milyen értékben kell repülőbélyegeket ragasztani a számlákra.

A bélyegilletékekkel kapcsolatban kiadott újabb rendelkezések április elsején léptek életbe. Nem érdektelen közölnünk, a fontosabb utasításokat.

A száza lelen aluli nyugták bélyegmentesek. Kivételt képeznek a rendelkezés alól az éttermi (vendéglő, kocsma, stb.) és a szállodák által kibocsátott 20 leitől 99 lei összegig terjedő nyugták, amelyekre egy leles repülőbélyeg kell ragasztani. Egyébként a száza lelen felüli nyugtáknak „Timbru fiscal” (okmánybélyeg) illetéke nem változott, mindössze a repülőbélyegilleték módosult a következőképpen: száza leitől 10 ezer leiig 2 leles, 10.0001 leitől 50 ezer leiig 5 leles, 50.0001 leitől 200 ezer leiig 10 leles és 200 ezer lelen felüli összegnél 20 leles repülőbélyeg ragasztandó a nyugtákra.

A számlák felülbélyegzésére névbe írandó az a rendelkezés, hogy két ezrelék repülő- és két ezrelék „Timbru fiscal” bélyeg alkalmazandó. Ötszáz leiig terjedő számláknál egy leles „Timbru fiscal” és egy leles repülőbélyeg szükséges. Tehát egy ötszáz leitől ezer lei összegig terjedő számlára két leles repülő és két leles okmánybélyeg ragasztandó, ezer lelen felül a két ezrelékes számítás alapján történik a bélyeg alkalmazása, mindenkor a számla teljes összegét véve alapul.

Hogyan kell használni az új távbeszélő készülékeket

Pár nap és itt az idő, amikor a „kurblis” távbeszélő készülékeket kivonják a forgalomból és a Távbeszélő Társaság üzeme helyezi új automata központját. A műszaki előkészületeken kívül természetesen nagy súlyt helyeznek a közönség tájékoztatására is, mert az önműködő szolgálat használatát a közönségnek jóelőre alaposan meg kell ismernie. A Távbeszélő Társaság írásos körlevelet küldött ma szét az önműködő szolgálat előfizetőinek, amelyben tanácsokat ad az új készülék használatára. A nyomtatvány első oldalán feltűnő módon figyelmeztet, hogy csak az utasítások betartásával kaphatunk jó és minden tekintetben kielégítő távbeszélő szolgálatot, a továbbiakban pedig a következőkre hívja föl figyelmünket: Mindaddig ne formáljuk a kívánt számot, amíg bugó hangot nem hallunk a fülhöz emelt hallgatóban. Ha a készülék villáját lenyomjuk, a beszélgetés tartama alatt, megszakadt az összeköttetésünk.

A körlevél szövegének ismerete nélkül, mindazok, kik önműködő készüléken nem beszéltek, valóban csak bosszúságot szereznek önmaguknak. Szivelljük meg tehát ezeket a tanácsokat, aminek következtében:

Hogyan használjuk a készüléket? Az óhajtott számnak a könnyben való megkeresése után emeljük fülünkhez a hallgatót s ha a készülék bugó hangot ad, tárcsázzuk a számot. Ha a bugó hangot nem hallottuk, tegyük helyére a hallgatót és kis idő múlva ismételljük a kísérletet. Ha hangot akkor sem hallunk, az azt jelenti, hogy a készülékünk hibás. Értessük azonnal a központ! hibakereső osztályát.

Miként történik a tárcsázás? A kívánt számot úgy kell tárcsáznunk, hogy a zérót nem szabad elhagynunk. Amint a hallgatót felemelve jelentkezett a bugó hang, a kérdéses szám első számjegyét keressük meg és a korongot a tárcsa alsó részén levő akasztóig húzzuk. Itt elengedjük a korongot, amely önmagától ugrik vissza eredeti helyére. Most következnek ugyanígy a második és a többi szám is, míg a kívánt állomás számát összeállítottuk. Ha észrevesszük, hogy tárcsázás közben hibát követtünk el, tegyük vissza a hallgatót a villára s néhány másodperc múlva kezdjük ismét a szám kiformálását.

Hívó jel, foglalt jelzés, vagy holt vonal. Amint a hívott számot tárcsáztuk, ismét hangokat hallhatunk. Egyenlő időközökben megismétlődő bugás azt jelzi, hogy a hívott szám csengője jelzi a keresést. Ennél erősebb és gyorsabb időközű zümmögés jelenti, hogy a szám foglalt. Ez esetben a hallgatót a villára helyezzük vissza és később próbálunk kapcsolást keresni. Három rövid kis bugás gyors egymásutánban annak a jele, hogy a tárcsázott szám nem létezik, vagy holt vonalat kapcsolunk, amelynek végén nincs készülék. Meggyőződve arról, hogy nem tévedtünk a tárcsázásnál, keressünk összeköttetést a központ felvilágosítást nyújtó osztályánál, amelynek száma „08”, ahol készséggel szolgálnak tájékoztatással.

Felszabadítják a vas és acéltermékek behozatalát

Bucuresti-i jelentés szerint a kormány gazdasági bizottsága kedd délután ülésezett és az alkalmattal Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter részletesen beszámolt az év első három hónapjában lebonyolított külkereskedelmi forgalom alakulásáról. Hangsúlyozta, hogy az ország kivitele állandóan fejlődik és, hogy ennek legbeszédesebb tanúságát az első évnegyed külkereskedelmi mérlege, amely két és egy-negyedmilliárd lei többletet mutat, míg az elmúlt esztendőben az első három hónap alatt eszközölt kivitel csak 553 millió lei-rel haladta meg a behozatalt.

Az ülés egyik legfontosabb napirendi pontja a nyersanyagellátás megkönnyítésének problémája volt.

Az ország mindjobban fejlődő iparának nyersanyag-gal való ellátása bizonyos nehézségekbe ütközik, mert a nemzetközi piacon szakadatlanul tartja magát a háborús konjunktúra. A világszerbe fellendült

fegyverkezési ipar, amely magával sodorta a gazdasági élet valamennyi megnyilvánulását, ezáltal versengést váltott ki a nyersanyagpiacon. Elsősorban a nehézipar anyagszükségleteit érinti ez a konjunktúra és a világ fegyverkező államai számára éppen ezért az itt használt nyersanyagok beszerzése jelenti a legfőbb gondot. Jelentettük, hogy a kormány ezeknek a körülményeknek a hatása alatt tervezte a fontosabb nehézipari nyersanyagok behozatalának felszabadítását és ezt a tervét részben már meg is valósította.

A kormány gazdasági bizottsága most újabb intézkedéseket léptetett életbe a hazai nehézipar számára életben szükséges nyersanyag behozatalának megkönnyítésére. A bizottság elhatározta, hogy

az ültetve, a különleges vastermékek, a vas- és acélélelmiszertülmények, valamint bizonyos acéltermékek behozataltát felszabadítja,

amennyiben ezeket a cikkeket kivonja a kontingentálás rendszere alól.

Gazdasági tárgyalások a magyarországi gépbehozatal fokozása érdekében

Bucuresti-i jel.: A Budapesten folyamatban levő román-magyar gazdasági tárgyalásokkal kapcsolatosan néhány nap óta különböző kősa hírek terjedtek el az ország gazdasági köreiben. Híre járt, hogy a román-magyar fizetési egyezményt felbontották volna, ami súlyosan érintené mindkét ország érdekelt kereskedelmét. Pop Valer kereskedelmi- és iparügyi miniszter hivatalos nyilatkozatban utasította vissza a híreket és megállapította, hogy a két ország között fennálló régi megállapodás teljes egészében mindaddig érvényben marad, — az érvényét automatikusan meghosszabbítják, — amíg az új egyezményt alá nem írják. Ennek ellenére azonban az a helyzet, hogy

az exportőrök nem tudnak eleget tenni a Magyarországgal kapcsolatosan vállalt kötelezettségeknek, mivel a kiviteli nyilatkozatok láttamozása szünetel.

A budapesti tárgyalások eredményéről eddig semmiféle hivatalos közlést nem hoztak nyilvánosságra, kizivárgott hírek azonban már forgalomba kerültek. A magyar fővárosban és Bucuresti-ben egyaránt mint biztos tényről tárgyalják,

hogy a két kormány megbízottai megegyeztek a magyar gépbehozatal kereteinek kibővítésében.

Még a tárgyalások megkezdése előtt megírtuk, hogy a két ország kiviteli lehetőségei között — amelyek szerencsésen egészítik ki egymást, — első helyen említendő a magyar gépbehozatal fokozásának az új egyezmény-utján történő rendezése. A német gépbehozatal körül állandó nehézségek merülnek fel, fejlődő hazai iparunk valósággal kiszolgáltatottan áll a német gépgyártás eladási feltételeivel szemben ugyan akkor, amikor a szomszéd állam gépipara számos vonatkozásban helyettesíthetné a körülményes importot. A magyar gépipar számára a belföldi szükségletek fedezésénél nagy lehetőség kínálkozik és ennek kihasználása mindkét ország számára jelentős előnyökkel járna. Ugyilatszük az a tény irányító elvként esett latba a budapesti tárgyalások során és — ha a hírek igaznak bizonyulnak, —

a fokozódó magyar gépbehozatal nyomán a szomszéd országgal való gazdasági kapcsolatok igen jelentős kíméltetésére számíthatunk.

Itt említjük meg, hogy a Banca Nationala a Magyarországra irányuló kőolajkivitel számára az angol fonthoz viszonyítva a következőképpen állapította meg a pengő árfolyamát: egy angol font egyenlő 1.13.6 papírfonttal, ami viszont 486 leinek, plusz 38 százalék felel meg, vagyis ellenértéke 670.80 lei. Egy papírfont egyenlő 10.70 pengővel, plusz 53 százalék, ami 25.55 pengőt tesz ki. Egy pengő eszerint 26.80 lei.

KAVVAZI UGYNÖK.

— Parancsoljon fogkefét, fogpasztát, cipőfűzőt, szappant, inggombot, nadrágtartót...

— Hagyjon békén, egész más dolgok vannak a fejemben!

— Kérem, szolgálhatok sürűfésűvel is.

VALLOMÁS NASEUTON.

Egy nászutas pár utazik a vonaton. Fülkájukból a következő párbeszéd hallatszik:

— Esellessm, drágám, hogy te vagy az első!

— Na és a Macera?

— A Macera az egy utolsó volt.

SEMMI KÜLÖNÖS.

Pinty lőgatóba megy Pontykhos és meglepetten látja, hogy Ponty arca össze-vissza van karmolva.

— Mi történt veled? — kérdezi.

— Semmi különösebb, — hangzik Ponty válasza — az előbb fejestük be a feleségemmel a költészetvitát.

Hírek a Budapesti Nemzetközi Vásárról

Ismeretes, hogy az utóbbi időben nagyfontosságú gazdasági tárgyalások folynak Magyarországgal a hogy ezeken a tárgyalásokon elsősorban kompenzációs alapon lebonyolítandó üzletekről van szó. A tervek szerint országunk főként traktorokat, mezőgazdasági gépeket és villamosági cikkeket venne át Magyarországtól és, ha, sződborad és kiviteli feleslegekben mutatkozó egyéb termények ellenében. A hazai exportőrök és az ipar abban a felfézetben, hogy a tárgyalások eredményre fognak vezetni, máris megfelelő tájékozódást óhajt magának szerezni arról, hogy melyek azok az importcikkék, amelyek majd Budapestre lesznek beszerezhetők. A hazai kereskedelem és a román ipar két nagy országos központja: a Sfatul Negustoresc és az Unirea Generale Industriilor Romani exportőrtagjai a tájékozódásra kedvező alkalomnak vélik a Budapesti Nemzetközi Vásárt, amelyet ebből a szempontból megfelelő időben április 20-tól május 10-ig rendeznek. Ezen a vásáron ugyanis kiállításra kerülnek és működés közben is alaposan megismerhetők az összes gépek és eszközök, amelyek egy exportüzlet esetén szőbakertülhetnek. Ezenkívül a vásár nemzetközi kiállítói távoli országok produktumait is bemutattják, ami ugyancsak megfelelő külkereskedelmi tájékozódási lehetőséget nyújt kereskedőinknek.

A vasúti kedvezmények igénybevételehez szükséges vásárigazolványok az Európa utazási iroda (Arad-on Sándor könyvkereskedésben) és a Wagon-Lits-Cook iroda összes fiókjainál személyenként 120 leiert már beszerezhetők. Az utazási kedvezményekkel a Ministerul Industriei si Comerului vonatkozó rendelete értelmében április 20-tól május 10-ig lehet Budapestre, onnan pedig április 20-tól május 20-ig lehet visszautazni.

6000 lelt költ idén könyvekre Simleul Silvaniei-ben az Iparos Olvasókör

Simleul Silvaniei-ben az Iparos Olvasókör Kaffra Endre elnöklete alatt mostanában tartotta meg ezévi rendes közgyűlését. Az elnök beszámolójában a kör elmúlt évi működését ismertette és örömmel hozta a tagok tudomására, hogy az elmúlt évben ki lettek fizetve az egyesület adósságai, ami azt jelenti, hogy a helybeli iparos és kereskedő-társadalom egyetlen kulturális alakulata ebben az évben nagyobb erővel láthat majd hozzá az egyesületi élet fejlesztéséhez. Könyvek beszerzésére máris hat ezer lelt irányoztak elő az 1937-es költségvetésben. Beszámolója befejezéséül kérte az elnök a tagokat, hogy az eddiginél is nagyobb szeretettel támogassák egyesületüket. Ezután jóváhagyta a közgyűlés az elmúlt évi számadást és elfogadta a folyó évi költségvetést. Végül a megüresedett tisztségek betöltésére került sor. Ügyésznek dr. Ajtay Ferencet, pénztárnoknak Metz Jánost, háznagynak pedig Nagy Bélát választották meg egyhangúlag. Új választmányi tagokat is választottak.

GARANCIA.

A huszáves Káldor megkéri a gazdag Kondortól kisebbik lányát kezét.

— Mondja csak, — kérdezi tőle Kondor, — milyen garanciákat tud nekem nyújtani, hogy maga már elég érett a családalapításra?

— Ojja, — mondja erre Káldor vigyorogva — kérdezze csak meg a másik két lányát...

AZ ÚJ STRANDTRIKÓK.

Két új desszert a kávéházban:
— Miami-ban bemutatott az új stranddivátot.
A női trikók falevelekből fognak készülni.

— Akkor én majd csak szeptemberben fogok kijárni a strandra.

— Miért éppen szeptemberben?

— Különös tekintettel az ősi levélhullásra.

Convocare

„Merour” Societate Anonimă pentru comerț și marfurilor comerciale, Arad, își va ține

adunarea generală ordinară

în localul Căminul Industrieșilor din Arad, Str. Brătianu Nr. 18, în ziua de 19 Aprilie 1937 orele 9 p. m., iar în cazul când acționarii nu se vor prezenta în atât număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 26 Aprilie 1937 orele 9 p. m., când se vor lua hotărâri valabile fără considerare la numărul acționarilor reprezentanți.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra anului de gestiune 1936
2. Raportul cenzorilor.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere încheiat în ziua de 31 Decembrie 1936.
4. Descărcarea consiliului de administrație și a cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1936.
5. Eventuale propuneri.

Arad, la 6 Aprilie 1937.

CONTUL BILANT LA 31 DECEMBRIE 1936.

Activul:

Cont Casa Lei 8234 — Cont marfuri Lei 551.059
Cont instalații „ 34000 — Cont pierdere „ 184.450
Total: Lei 787.752.

Passivul:

Cont Capital: Lei 500.000. Cont Curent: Lei 287.752
Total: 787.752 lei.

UJ KELET

România egyetlen
szívdé napilapja

Kérjen mutatványszámot

Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Nem a törvény szelleme és intenciói szerint való az ipartestületi tagdíjhátralékok kiméletlen behajtása

Iparosok memorandumja Moga Matelhez, az oradea-i munkakamara szabómester-elnökéhez.

Ismeretes, hogy az oradea-i munkakamara teljes apparátussal hozzájárult, hogy azoktól az iparosoktól, akik a megszűnt ipartestületnek tagsági díjakkal tartoznak, ezeket a hátralékokat kiméletlenül behajtsa. Az oradea-i munkakamarának Moga Matei szabómester az elnöke, akinek személye iránt a kisiparosok a legnagyobb bizalommal vannak. Ennek a bizalomnak tulajdonítható az alábbi memorandum, melyet a tagdíjhátralékok kiméletlen behajtásának megszüntetése érdekében a kisiparosok országos szövetsége oradea-i fiókja intézett az iparosmester-munkakamarai elnökhöz. Az emlékiratot teljes egészében közöljük:

Elnök Ur!

Elnök Ur volt szíves megigérni, hogy mindaddig, amíg a régi ipartestületi tagsági díjak kérdése végleges rendezést nem nyer, a végrehajtási cselekmények foganatosítását felfüggeszti. Alighanem elkerülte Elnök Ur figyelmét ennek a biztatásnak valóra váltása, mert az iparosok köréből ma is érkezik hozzánk olyan felvilágosítás, hogy iparostársaink ellen a tagsági díjak erejéig a végrehajtást folytatják.

Nem kell különösen felhívunk Elnök Ur figyelmét arra a szomorú anyagi helyzetre, amely ma az iparosokat kivétel nélkül sújtja. Az emelkedő élelmiszerárak mellett a kisipari megrendelések száma napról-napra csökken. A jövedelem csökkenése dacára a kisiparosok közterhei napról-napra emelkednek. A kisiparos nincsen abban a helyzetben, hogy bármilyen újabb terhet megrázkódtatás nélkül el tudjon viselni. Különösen nincs abban a helyzetben, hogy hosszabb-rövidebb idő alatt a közel egymillió lelt kitevő régi ipartestületi díjakat megfizesse.

Ha pedig ezt az újabb terhet az az intézmény fogja rá kiróni, amelynek rendeltetése a kisipari munka anyagi és erkölcsi megbecsülésének kivívása, a kisiparosok anyagi és erkölcsi helyzetének megjavítása,

az elkecserezés szükségképpen az ellen az intézmény ellen fog fordulni, amelytől az iparosok jobb helyzetét, de nem újabb terheit várja.

Elnök Ur! A praktikus megfontolások helyességét támogatja a kétségtelen jogi helyzet is. Mert habár igaz az, hogy a munkakamara a feloszlattott ipartestülettől kintlevőségeként átvette a be nem

hajtott tagságdíjak aktiváit is, ezt az átvételt azonban többnek, mint könyvelési cselekménynek nem minősíthetjük. A feloszlattott ipartestület tagsági díj-kintlevőségei csak úgynevezett „belső kintlevőséget” alkottak, mert azok a tagok tartoztak vele, akik maguk is az ipartestületet alkották.

Fel kell hívunk továbbá Elnök Ur figyelmét arra a körülményre is, hogy a régi 1884. XVII. t. c. 138-ik szakasza csak a tagsági díjakra vonatkozóan engedélyezi a közadók módjára történő behajtást. A tek. munkakamaránál a jogi alapelvénél fogva hogy hitelezőváltás esetén az új hitelező több joggal, mint az előző nem bírhat, a tagsági díjakon felül levő önkéntes pótdíjak közadók módjára történő behajtása nélkülözi a törvényes alapot.

Végül az iparosok körében uralkodó véleményeknek adunk hangot akkor, amikor arra az egybéként jogi indokolásul is szolgáló körülményre mutatunk rá, hogy 1932. óta a kisiparosok rendes munkakamarai pótdíjot fizet, amelynek egyedüli rendeltetése a munkakamarák fenntartása. Az oradea-i munkakamarát csak 1936-ban állították fel, s az időközben eltelt négy év alatt a kisiparosok által befizetett munkakamarai pótdíjok bőséges fedezetet nyújtanak a munkakamara költségvetésének fedezésére. Ennek dacára a tekintetes munkakamara költségvetési hiányát a régi, be nem fizetett ipartestületi díjakkal óhajtja fedezni. Ugy véljük, hogy ez az intézkedés sem a munkakamarai pótdíjok felállítását elrendelő törvényes intézkedés szellemével, sem annak intencióival nem egyezik.

Fogadja Elnök Ur nagyrabecsülésünk kifejezését.

Nagy frikciós présünkön
préseléseket alvállalunk
Dokasz Testvérek

Arad, Strada Goldu 3.

Kavarodás a cluj-i munkakamara kormánybiztosának lemondása körül

Nem reflektál a cluj-i munkakamara új kormánybiztosának tisztviselői működésére.

Egy hónappal ezelőtt élénken kommentálta a sajtó a cluj-i munkakamara kormánybiztosi tisztségének betöltése körül támadt zavarokat. Bucoveanu Petre képviselő, a munkakamara ideiglenes bizottságának volt elnöke, akit a munkaügyi miniszter a kamarához kormánybiztosnak nevezett ki, tisztségéről lemondott és helyébe Iorgu Valcu szigorló orvost, a munkakamara volt tisztviselőjét nevezték ki, akit a munkakamara új elnöke elbocsátott állásából.

A munkakamara meglepetéssel értesült Valcu kinevezéséről, de nem tehetett ellene, mert a kormánybiztosi kinevezés a munkaügyi miniszternek diszkrécionális joga. Az új kormánybiztost be is

iktatták állásába, székfoglaló beszédében igen erőlyes nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a kamara működését nemzeti szempontból szigorúan ellenőrizni fogja. A kamara elnöksége tudomásul vette a bejelentést és ezután is, úgy, mint azelőtt, folytatta tevékenységét. Ugyáztzik, hogy az új kormánybiztos ismét vissza akart kerülni a kamara tisztviselői közé, mert a közelmúltban beadványt intézett a kamara elnökségéhez és ebben közölte, hogy amennyiben az elnökség visszahelyezi régi állásába, lemond kormánybiztosi tisztségéről. Az elnökség a múlt héten tárgyalta ezt a beadványt és azt egyhangúlag visszautasította. Valcu Iorgu tehát továbbra is kormánybiztos marad.

A MAMA LANYA.

— Mit szólna a mamád, ha látna ebben a fel-
tűnően dekoltált ruhában?
— Botrány lenne.
— Na látod.
— Igen, mert az övét vettem fel.

ULTIMATUM

A fiatal szubrettet hetek óta ostromolja a nem
alég bőkezű bankigazgató. Bonbon és virág jön, de
semmi ékszer. Végre a szubrett megszokálja a dol-
got és ajtót mutat az udvarlónak:

— Huszonnégy órai időt adok, hogy rögtön tá-
vozzél!

FOGLALT.

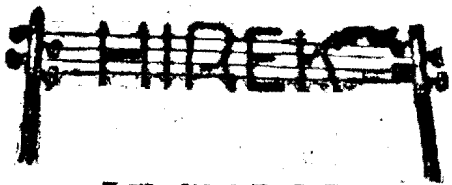
— Bőszike, legyen az enyém.
— Nem lehet, már foglalt vagyok.
— Miért?
— Egy végrehajtó udvarol nekem.

Vásároljunk olcsón,
szép tavaszi újdonságokat

I. M O T I U - nál

P. A. Iancu és Metianu ucca sarok, szennedációs
olcsó árak.

Consom — Inlesniron tag.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félévre 500 lei. Iparosoknak egész évre 300 lei, félévre 150 lei, negyedévre 75 lei.

Redakcia és adminisztráció — Szerkesztőség és kiadói hivatal — Redaktion und Administration:

Arad, Caminul Industriilor — Iparos Otthon.

Hirdetések négyzetcentimétere 6 lei. Éves köteteknél árcsökkentés.

Meghalt Rohonyi Antal.

Cluj-ról jelentik: Hétfőre virradólag hírtelen meghalt Rohonyi Antal, az egyetemi könyvtár évtizedeken át volt könyvkötőmestere. Rohonyi művésze volt mesterségének és nagy megbecsülésben részesült szakkörök részéről. Az egyetemi személyzet nyelvvizsgálja után kénytelen volt távozni állásából és önálló könyvkötő műhelyt nyitott a Duca-uccában, melyet régi megrendelőkre hamarosan fellelített. Vasárnap este még társaságban szórakozott a java férfikorában levő ember. Hazatérése után tüdővérzést kapott és néhány perc alatt kiszáradt. Családja iránt városszerte széleskörű részvét nyilvánul meg.

— Új vezető az arad-i munkügyi felügyelőség élén. A munkügyi miniszter módosította most kiadott rendeletében a munkügyi felügyelőségek területi beosztását. A jövőben az arad-i munkügyi felügyelőség hatásköre kiterjed Arad és Humedoara megyére. Az arad-i munkügyi felügyelőség élére a miniszter Bazil Tarnoveanu központi munkügyi felügyelő nevére ki. aki legutóbb a cluj-i munkügyi felügyelőség élén működött. Az arad-i munkügyi felügyelőség volt helyettes főnöke, Clonda Alexandru, aki legutóbb Oradea-n vezette az ottani felügyelőséget, a cluj-i felügyelőséghez helyeztetett át.

SIRIG HU FERJ.

— Tudom, Soma, ha meghalok, te nem állod meg, hogy meg ne nőstülj.

— Mi jut eszedbe! Ilyen asszonyt, mint te, ugye találnék, ha pedig akadna egy, azt ugye vennem el.

— Ötven százalékos utazási kedvezmény a párisi világiállítástól hasznosító romániai utasoknak. Bucuresti-ből jelentik: A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos vasúti kedvezményben részesíti a párisi világiállítástól személyvonaton visszatérő romániai látogatókat. A kedvezmény május elsején lép életbe és november 3-ig tart. A gyorsvonati utasoknak pótdíjat kell fizetni.

PRAKTIKUS.

— A nagyságos asszony nem jön velünk?
— Nem, őt otthagytam, őrel az autót.
— És ez jó megoldás?
— Hogyne! Egyezér, már elvitték autóstul együtt.

— Az exportból származó csehszlovák klenoven százaléka értékesíthető szabad forgalomban. A román-csehszlovák módosított egyezmény április elsején lépett életbe. Az új egyezmény lényeges változást hoz az eddigivel szemben. Eddig ugyanis a hazai exportőrök az exportált áruért kapott csehszlovák a szabadforgalomban teljes összegében értékesíthették, az új egyezmény szerint azonban az így szerzett csehszlovák csak 90 százaléka értékesíthető szabadon, míg a tíz százaléka a Banca Naționalăhoz beszolgáltatandó és annak ellenértékét hivatalos árfolyamon fizetik ki az exportőröknek. Ezzel kapcsolatban a Csehszlovák Jegybank már felhívást küldött az országunkból importáló csehszlovák cégekhez, amelyben figyelmeztette őket, hogy az import ellenértékének tíz százalékát a Banca Națională számlájára a csehszlovák jegybankhoz fizessék be és csak a 90 százaléka kerülhet szabadforgalomba. A március 31-ig eszközölt hazai export ellenértéke az eddigi rendszer szerint szabadforgalomban értékesíthető.

Megkezdik az ipari vizsgáztató bizottságok tagjainak — vizsgáztatását

Clonda oradea-i munkügyi felügyelő kijelentette, hogy jöhetnek egyes ipari vizsgáztató bizottságok már működésbe is léptek és megkezték a vizsgáztatást, mindazonáltal, a miniszterium utasítása szerint, nincs joguk a vizsgáztató bizottságok tagjainak vizsgáztatniuk mindaddig, ameddig maguk nincsenek a mesterkönyvek birtokában.

Ecélből a munkügyi felügyelő néhány napon belül összehívja a vizsgáztató bizottságok tagjait, hogy levizsgáztassa őket.

A levizsgáztatást nem kell szószertintl értelembe venni. A felügyelő ugyanis megvizsgálja, hogy az illető bizottsági tagnak megvan-e a joga a mes-

terkönyvre, benyújtotta-e érvényes iratait, amelyek alapján a becsérlési jogon mesterkönyvet kaphat-e? Ha igen, akkor nyomban megkapja a mesterkönyvet és a bizottságba történt kinevezése érvényes marad. Ha az illető is csak vizsga útján kaphat mesterkönyvet (például: egy munkás, akinek csak 8 évi gyakorlata van), úgy nyomban is kell vizsgáztatnia. Ha a vizsga sikerült — úgy is vizsgáztathat tovább.

Kijelentette még a munkügyi felügyelő, hogy személyesen fogja felülvizsgálni az összes aktákat, úgy a munka- és mesterkönyvek becsérlésére, mint a vizsgáztatásra vonatkozóan.

Több mint másfélmillió lelt tizedett ki tagjainak mult évben az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Az Arad-i Iparosok Temetkezést Segélyző csoportjának vezetősége vasárnap délelőtt közgyűlésre hívta össze tagjait, hogy az elmúlt évben kifejtett tevékenységéről beszámoljon. A közgyűlést Olariu Iustin elnök nyitotta meg, majd Bakács Miksa felolvasta az igazgatóság jelentését, amelyből kiténik, hogy a csoport eredményes, szép munkát fejtett ki. Az elmúlt év folyamán másfélmillió lelt meghaladó temetkezési segélyt fizettek ki, az intézmény fennállása óta kiutalt segélyek összege pedig több mint 22 millió lei. A csoportnak 2243 tagja van.

A közgyűlés örömmel és meglepedéssel vette tudomásul az igazgatóság jelentését, majd előterjesztették az elmúlt évi számadásokat és a jövő évi költségvetés tervezetét. A közgyűlés az elmúlt évi számadásokat elfogadta és a felmentvényt megadta, illetve tudomásul vette a jövő évi tervezetet. Az igazgatóság három tagjának, valamint a választmány több tagjának lejárt a megbízatása és ezért a vezetőség javaslatára a következő névsort fogadták el a megüresedő helyek betöltésére: Hillyer Mihályt, Kőszegi Emilt és Bakács Miksát három évre az igazgatóság tagjává választották, a felügyelő bizottság tagjai pedig a következők lettek: Baranyi Ferenc, Bartl Ernő, Wolf András, Radocsányi János, Pálffy Kálmán, Sándor Jenő, Tomita Pál, Bedő László, Konczek László, Matekovics László és Milosav János. Póttagok: Ardelean Nicolae, Dogmanov János, Dittrich Albert, Jahoda Béla, ifj. Csáky Gyula, Demján Ferenc, Csatlós István, Kucsera János, Tatu Lazar, Giraschek Róbert, Iancu Nicolae, Márton Károly.

A választás után Bakács Miksa javaslatot terjesztett elő a tavalyi közgyűlésen elvben megalkított Öregek Temetkezési Csoportjának alapszabálymódosítására, amit a közgyűlés el is fogadott.

FOLDRAJZ.

— A fia még mindig Amerikában van?
— Nem, most Kínában él.
— Melyik városban?
— Az utolsó levele Sing-Singből érkezett.

PONTOSAN VALASZOLT.

Két iparos találkozik az utcán. Az egyik dőcög, a másik bandaszt.
— Hogy megy neked? — kérdi a bandasa a dőcögőtől.
— Ahogy látod, — volt a bölcs felelet.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép című lapot
hétenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, félévre 85 lei. Kiadói hivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatványszámot! — A lapban állandó iparos rovat!

Újabb mozgalmat indítottak az arad-i sütőiparosok a rovine-i kenyérfarusok ellen.

Az arad-i városvezetőség e héten tartott ülésén Sperneac I., a közigazgatási ügyosztály vezetője előterjesztette a pékparosok ama beadványát, amelyben a földművelésügyi miniszterium rendeletére való hivatkozással közlik, hogy a vidéki pékek ne jussanak kenyérbélyeghez. A beadvány éle nyilván a rovine-i kenyérfarusok ellen irányult, akik többszöri kitiltás után mégis módját ejtették annak, hogy készítményeiket forgalomba hozzák. Cucu Vasile dr. városi főorvos tájékoztatólag közölte, hogy az egészségügyi miniszterium egy legutóbbi rendeletében, bizonyos feltételek betartása mellett, engedélyezte a vidékről szállított kenyér árusítását is. A város vezetősége úgy határozott, hogy közli a pékparosokkal az egészségügyi miniszterium rendeletét, továbbá felvilágosítja a pékeket, hogy a kenyérbélyeg megvonása nem a város hatáskörébe tartozik, ezért azt ajánlja a pékeknek, forduljanak a pénzügyigazgatósághoz és ott szöveljenek fel.

— DRAGUL A BŐR FORGALMI ADOJA.

Fővárosi lapjelentések szerint a pénzügyminiszterium megváltoztatja a bőráruknál alkalmazott forgalmi adó rendszerét és ezentul nem a készítményeket, hanem a bőrgyárakban a nyersbőrökészleteket vonja forgalmi adó alá. A talp, schevreaux és boxáruknál az érték 10 százaléka, lakkáruknál pedig 20 százaléka lesz az illeték.

CELSZERU NEVELES.

— Pap, miért veres folyton engem?
— Nevellek, Benőke.
— Igen, de miért muszáj a nevelést mindig hátulról kezdeni?

— Leszállítják a behozatali engedélyek illetékét? Bucuresti-ből jelentik: Az ország nyersanyag-ellátásának ellátását megbeszélésen tárgyalták meg, amelyen Cezar Popescu ipari vezérigazgató elnökölt. Elhatározták a hazai termelés fokozását és számos, jelenleg kontingentált árucikk (nyersanyag) behozatalának felszabadítását javasolják. Ugyancsak javaslatba hozzák a behozatali engedélyek illetékének, valamint más illetékek leszállítását.

DAS NEUESTE.

— Haben Sie schon gehört, das Geld kommt ab?
— Aber gehen S'!
— Ja, ich habe eben schon einen getroffen, der keines mehr hat!

— Bélyeg — az adófelelősségi körében. Az arad-i pénzügyigazgatóság közli, hogy egy most ideérkezett miniszteri rendelkezés értelmében ezentul az adófelelősségi körvényekre kötelező „Timbru judiciar” ragasztandó. Az illetékes ügyosztály felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy ezentul az adófelelősségi körvényeken tüntessék fel a pontos lakáscímet és nevet, mert ennek hiányában a felelősség iránti körvényt nem írtézik el.

EJJELE HAZATERES.

— Nem szégyelled magad? Ilyen részegen jössz hazai! Hiszen nem is tudsz a lábadon állni.
— Nem is állni akarok, hanem lefeküdni.

